Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 43 (14154) | 1976 оной февралиин 21, суббото | Сэн 2 мүнгэн.

МАЛ АДУУЛАГШАД ЭЛИДХЭНЭ

Хүрбын совхозой дирекци, партком, рабочком мал адуулагшадай дунда январь һарада дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн гаргаба. Ажахын 121 толгой залуу мал адуулагша Владимир Герштейн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Тэрэ һарын туршада тэдэнэйнгээ шэгнүүрые хамта дээрэнь 29 центнерээр нэмээгээ.

Мал адуулагшад Х. Казазаев, Д. Лундупов, М. Вахрушева, Г. Фищук, М. Хорошунова болон бусад эрхим амжалта туйлаһан байна.

Мүн Дээдэ-Тайлсын совхоздо Галина Башкирова тугалшанаар хэдэн жэлэй туршада ажаллана. Үнгэрһэн январь һарын дүнгөөр тугал бүхэнэйнгөө шэгнүүрые 1031 граммаар нэмээжэ, түрүү һуури эзэлбэ.

Хорийн аймагай мал адуулагшадай туйлаһан эдэ амжалта болохоёо байгаа КПСС-эй XXV съездэ зорюулагдана.

Д. ДОРЖИЕВ.

ТАСС ҺОНИН

МОСКВАГАЙХИД ХАЛУУНААР УГТАНА

Оронойнмай заха холын районуудаар ажаһуудаг, ажалладаг КПСС-эй XXV съездын делегадууд ниислэл хотодо ерэжэ эхилбэ.

Энэ үедэ айлшадые угталгада, съездэ бэлэдхэл Москвада дүүрэжэ байнхай. 6 мянган шахуу хүниие багтаадаг залтай Кремлиин ордон союзна, автономито республиканууд, хизаарнуудай, областьнуудай, партийна организацинуудай түлөөлэгшэдые угтан абахаар бэлэн болоо.

Кремль, Улаан талмай, Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ талмай һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Кремлиин ханада — Советскэ Союзай Герб, бүхы союзна республиканудай гербнүүд. Түүхын музейн байшангай нюур талада — «Парти — манай үе сагай ухаан, нэрэ хүндэ, һэшхэл» гэһэн ехэ панно хүн бүхэнэй анхарал татана. Тугууд, транспарантнууд, панно хотын түб хубидахи, гол үйлсэ гудамжануудтахи бусад байшан гэрнүүдые гоёон шэмэглэнэ.

Партиин съезд — делегадуудай хэдэн үдэрэй эршэтэ габшагай ажал мүн. Тиигэхэ зуураа, эдэнэй олонхид ниислэл хотын театрнуудта, концертын залнуудта, СССР-эй ВДНХ-да, уран зурагай выставкэнүүдтэ, киностудинуудай зохёохы ажалай тоосоонуудта, спортын һайндэрнүүдтэ ошожо, хараха байна.

Москвагай театрнуудай, кинотеатрнуудай соносхолнууд угаа һонирхолтой. «КПСС-эй XXV съездэ зорюулагдана» гэжэ мантан томо соносхолнууд дээгүүрнь бэшээтэй.

Выставкын түбэй зал съездын делегадуудые хүлеэнэ. «Ажалда алдар соло!» гэһэн уран зурагай бүхэсоюзна выставкэ февралиин 20-до нээгдэбэ. Коммунизм байгуулагшадай ажалай алдар соло магтаһан зурагууд эндэ табигдаһан байна.

Ниислэл хотомнай КПСС-эй XXV съездэ бэлэн болонхой. Тиин коммунистнуудай хуралдаанай делегадуудые хүндэтэй халуунаар угтажа байна.

(ТАСС).

XXV КПСС-эй съездые угтуулан

ХОЁР ДАХИН ЕХЭЭР

Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой булад хайлуулгын цехэй коллектив гардаа хэгдэдэг ажал оньһожоруулжа, бага гаргашатайгаар, һайн шанартай продукци үйлэдбэрилхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Юһэдэхи табан жэлэй туршада цех дотор дүрбэн электро-пеэшэн тодхогдожо, урданайхиһаа хоёр дахин ехээр булад хайлуулагдана.

Цехэй коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабариһаа гадуур 100 тонно булад хайлуулха, январь, февраль һарануудай даабариһаа гадуур 20 тонно булад хайлуулжа, партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаар зориг жонхой.

Коллективнай январиин даабариһаа гадуур 15 тонно булад хайлуулба. Тэрээгээрнь локомотивуудта, вагонуудта хэрэгтэй олон деталь хэгдээ.

Р. ТОРОНОВ,
ЛВРЗ-гэй булад хайлуулгын цехэй мастер.

УЯЛГАЯА ШЭНЭЛБЭ

Эдэ үдэрнүүдтэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой мастерской дотор таряалангай тарилгын техникэ заһабарилга түлэг ябуулагдана. Бэлэн болоһон 32 трактор мастерскойн газаа жэрыгээр табяатай. Эндэ сэрэһэн шалгалтын комисси заһабаригдаһан 18 плугта һайн сэгнэлтэ үгөө.

...нүүдэй заһабарилга дүтэлөө. Заһабарилга һүүлшын табан ...тор мастерскойдо оруулагдаа. Нихэлээрээ техникэ заһабарилга хараалагдаһан ...һоо һурагүй урид дүүргэгдэхэ аргатай болобо.

Мастерскойн улаан буланда механизаторнуудай суглаан болобо. Тэндэ тарилгын техникын заһабари мартын 10-да түгэсхэхэ гэһэн урдын уялга дахин харагдажа, бүхы техникын заһабарие КПСС-эй XXV съездын болоҗо байха үедэ түгэсхэхэ гэһэн шэнэ уялга абтаһан байна.

Ажалай эмхидхэлһээ ямаршье хэрэгэй амжалта дулдыдадаг гээшэ. Заһабарилга дээрэ түрүү узловой арга хэрэглэгдэнэ. Дүршэлтэй механизаторнууд залуушуулдаа туһална. Заһабарилагшадай хоёр бригадые дүршэлтэй бригадирнууд М. К. Антонов, Т. Ф. Митрофанов гэгшэд толгойлно. Двигатель заһабаридагшадай бригадые энэ ажалда ниилээд мэргэжэһэн механизатор В. Р. Куликов хүтэлбэрилнэ.

Техникэ заһабарилгада дүршэл ехэтэй механизаторнуудай табигдаһан дээрэһээ колхозоймнай хамаг техникэ һайнаар, саг болзор соогоо заһабарилагдана, — гэжэ мастерскойе даагша М. П. Мальцев хөөрэнэ.

Заһабарилгада байһан механизаторнуудай социалис мүрысөө зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табигдана, дүнгүүдынь саг соогоо гаргагдана. Мүрысөөнэйнь түгэсхэлэй дүнгүүд хабарай тарилгын дүүргэгдэжэ, техникын хэр ашаг ехэтэйгээр хэрэглэгдэһэнэй эли болоод байхада согсэлогдохо юм.

В. СТЕПАНОВ.

ТАРИЛГАДА БЭЛДЭНЭ

ХУРАМХААН. Манай совхозой таряанай тоог дээрэ ажалладаг хүдэлмэришэд мүн үрэһэ хүрэнгөө сэбэрлэжэ, тарилгын шанарта хүргэхэ ажалаа эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Һүүлэй мэдээгээр совхоздомнай бүхыдөө 30 мянган центнер шаңсын, 1.500 центнер ешэнэй, 2.500 центнер обёосой, 140 центнер горохой үрэһэн сэбэрлэгдэжэ, тарилгын шанарта хүргэгдэбэ.

Совхозой таряашад, механизаторнууд үрэһэ хүрэнгөө бэлдэхын хажуугаар поли дээрээ саһа тогтоохо хүдэлмэрсэ түлэг эхилэнхэй, ябуулжа байна.

С. БАТЛАЕВ,
Гааргын совхозой агроном.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛХЭ

ГУСИНООЗЕРСК. Партиин XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хам оролсожо, арбадахи табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй түсэб, уялга амжалтатай бэелүүлхээр эршэмтэһэн Дэбээнэй һаалиин гүүртын коллектив ажалдаа амжалта туйлаба. Тиигэжэ дурсагдагша гүүртын һаалишад һаяын дүнгөөр мүрысөөндэ шалгаржа, дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

Түрүү һаалишад Н. Токтохоева, Н. Александрова, А. Цыбендоржиева гэгшэд үнеэн бүриһөө ехэ һү һаажа амжаба.

Мүнөө гансашье Дэбээнэй гүүртын бэшэ, мүн колхозой бүхы һаалишад һү һааха, гүрэндэ худалдаха хоёр һарынгаа түсэб болзорһоонь уридшалан дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур гүрэндэ 150—180 центнер һү тушааха зорилго хараалаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байнад.

В. ТАБХАРОВ,
«Эрдэм» колхозой парткомой секретарь.
Сэлэнгэ.

Республикын аймагуудай гүрэндэ мяха, һү, үндэгэ тушааха байгша оной I кварталай түсэбэй дүүргэлтэ тухай

1976 оной февралиин 16-най мэдээн
(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

	мяхан	һүн	үндэгэн
Баргажанай	69	45	—
Баунтын	17	39	—
Бэшүүрэй	38	53	—
Зэдын	45	56	58
Яруунын	81	52	—
Загарайн	170	45	—
Захааминай	89	52	—
Кабанскын	17	40	—
Хэжэнгын	23	40	—
Хурамхаанай	89	34	—
Хяагтын	92	45	—
Мухар-Шэбэрэй	26	50	—
Ахын	50	33	—
Прибайкалиин	71	46	—
Хойто Байгалай	—	59	—
Сэлэнгын	116	55	—
Түнхэнэй	51	44	274
Улаан-Үдын	58	57	55
Хорийн	72	52	46
Республика бүхыдөө:	59	49	58

ХОЁР ОТАРАДА

РЕПОРТАЖ

1

БУУРАЛ САГААН жабар Хэжэнгын голоор хүльбэрэн тооһорно. Баруун хаданууд дээгүүр тонгойһон үбэлэй наран бүрүүлхэн туяагаа тала дээгүүр адхажа, зэнхэгэр энэ дандалахи тосхон, һууринуудые һаарал манан соогуур арай шамайхан харана хаш. Талын энэ ууҗамда, эндэ тэндэ тобойлдоһон отара, гүүртэнүүдэй гэрнүүдэй хоолойһоо утаа бушхан гаража, мүнөө үедэ түмэр зам дээрэ харагдахаяа болиһон паровозуудые һануулна.

Үшөө үглөөгүүр хада Хэжэнгын совхозой директор Михаил Гылыкович Санжимитыповтай уулзахадамнай, тэрэ иигэжэ хөөрөө һэн:

— Февралиин нэгэнһээ гү, хоёрһоо эхилжэ, манай отаранuудта хурьгад одоол ёһотойгоор «адхаржа» эхилбэ. Отара бүхэндэ һүниндөө 40—50 хурьган гарана. Энэ ёһоороо хонид хурьгалжал байгаа һаа, март һара болотор ходоронтохо гэжэ һанана бди.

...Хэжэнгын совхозой хоёрдохи отделениин хонишон Бато-Цыбик Аюшеевэй отарада хүрэжэ ерэбэбди. Ахалагша хонишон Бато-Цыбик Мункуевич хонидтоо үбһэ үгэхэ гэжэ, һүри задалжа байба.

Хонидой хашаа соо ороно бди. Энэ байра соохи хаамалнууд сооһоо хурьгадай шэнгэхэнээр маараха ямаршьеб ута уянгатай хүгжэм һануулаадхина.

— Гурбан зуу гаран хурьган түрөөд байна. Февралиин нэгэнһээ эхилжэ хониднай хурьгалаа һэн. Юрэдөөл унтажа, хэбтэжэ байхаяа болео шахуубди. Нёдондо табин гаран хонид эхирлэһэн юм. Мүнөө хори гаран хонид хоёр-хоёр хурьгадые гаргаад байна. Үнгэрэгшэ жэлэй сентябриин нэгэнһээ хойшо искусственна үрэжүүлгэ хонидтоо нэгэ жэгдээр хээ һэмди. Тиихэдэ хонид яһала тарган, тобир байгаа һэн,—гэжэ Бато-Цыбик Аюшеев хөөрэнэ.

Бато-Цыбик Аюшеев Хэжэнгын аймагай «зуутан» хонишодой тоодо ороһоор үнинэй. Арбан найман жэлэй туршада хониин ажалда ябана. «Ажалай алдар солын» гурбадахи шатын орденоор шагнагданхай. 1976 оной январь һара соо Улаан-Үдэ хотодо болоһон республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадалсаа. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотые энэ зүблөөн дээрэ тэрээндэ барюулаа.

...Хэжэнгын аймагта 108 отара бии юм. Тэрэ отаранuудай хори гарандань бага оньһожоруулга (механизаци) хэгдэнхэй. Энэмнай юун гээшэб?

Хониинойнгоо хашаа соо, нэгэ захадань томо гэгшын цистернэ нүхэр Аюшеев орууланхай. Тэрэ цистернэ соо бүлеэсүүлэгдэһэн уһан ута хоёр соргоор урдана. Хаамаг бүхэнэй урда кран бии. Тэрээндэ шланг углаатай. Хэнэйшье мэдэһээр, һая хурьгалһан эхэ хонид ехэ ундаархаг ха юм. Тэдэниие эдеэлүүлжэ ябаһан хонишон кран мушхаад лэ, хонидые дуран сооһь уһална.

Аюшеевтэн (нүхэрынь Светлана Жигмитдоржиева) үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хониин бүриһөө 110 хурьга абаа һэн. Мүнөө тэдэнэр зуһаг хонидые түрүүшынь жэл хурьгалуулжа байна.

Энэ отарынхид бардам үбһэ тэжээлтэй: 1100 центнер үбһэ өөһэдөө сабшажа һүрилөө, 150 центнер зеленко, 200 гаран центнер һолоомо бэлдээ. Энэ тэжээлынь 550 эхэ хонидто, тэдэнэй хурьгадта яһала хүрэхэ даа.

Үбэлжэлгын амжалта эдэ хонишодто хүсэн юрөөгөөд, саашаа мордобобди.

2

ХЭЖЭНГЫН совхозой «зуутан» хонишодой нэгэн Бадма Цыренжапович Эжиновэй отарада ерэбэбди. Тэдэнэй отара совхозой нэгэдэхи отделени Ушхайта һууринай шанха хойно, Заха-Шэбэр гэжэ газарта түбхинэнхэй.

Хонидой хашаа соо оронобди. Ахалагша хонишон Бадма Эжинов бидэниие дахуулан ябажа, хаамаг соогуур маарaлдаһан хурьгадаа харуулна:

— 525 эхэ хонитойбди. Мүнөө үень хоёр зуугаад хурьган гараад байна. Хониднай хурьгалжа, хахадлаа гээшэ ха. Мүнөө жэлдэ бидэнэр түлигдэдэггүй байра соо хурьгадаа абанабди. Харыт даа.

...Хурьгадай байха хаамагууд хашаагай тэгэндүүр аятайханаар табяатай. Хурьгалһан хонидые һүниндөө эхэтэйнь суг байлгана. Тиигээд энэ хашаагай тэгэндэхи хаамагууд байһан хурьгад тойроод хоножо байһан олон хонидой халуун аминда дулаасажа, ямаршьегүй һайнаар һүнинүүдые үнгэргэнэ.

— Зэдын аймагай хонишод үнгэрэгшэ жэлдэ манай совхоздо айлшалжа ерээ һэн. Тэдэнэртэй хөөрэлдөөн болоо. Мэдээгүй олон юумэеэ ойлгожо абаабди. Түрэһэн хонидые хурьгатайнь суг хонуулха гээшэ ехэл һайн байна. Юрэдөө үглөөгүүр эхэ хонидые хүхүүлжэ, хурьгадыень олгуулжа ядажа зободог бэлэйбди. Мүнөө эхэтэеэ суг хоноһон хурьгад эхэеэ бүхэли һүни садагараа хүхэнэ. Түлигдэдэггүй байрада хурьга абахада ямар байнаб гэнэ гүт? Болохол гэжэ һанагдана,—гээд Бадма Эжинов хөөрэнэ.

Бадма Эжиновэй отарынхид үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдээ. Үшөө намар байхада, хаамагуудаа, хонидой байрые сагаадаһан, дулаалһан байха юм. Үнгэрэгшэ намар 500 гаран центнер үбһэ сабшажа, һайхан зандань һүрилөө.

...Үбэлжэлгэ түлэг дундаа. Хониной хашаа соо хурьгадай маараан зэдэлһээр. Иигэжэ Хэжэнгын совхозой хоёр отарын хонишод «ургасаа хуряан» абажа, үбэлжэлгын ёһото баярые үзэжэ байна.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хэжэнгын совхозой нэгэдэхи отделениин ахалагша хонишон Б. Ц. Эжинов хонид соогоо.

Д. САМБУЕВАЙ фото.

Хэжэнгын аймаг.

ЯНВАРИИН ЗАРИМ ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

Республикымнай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарииие ...ороонь урид, декабрийн 28 болотор дүүргэхэ, ...һөө гадуур 12 миллион ...ын продукци худалдаха гэһэн социалис уялга ...бэлэй.

...түсэбһөө гадуур ...даха продукциин ... миллион түхэригһөө бага бэшэнь партиин XXV ...ын нээгдэхэ үдэр болотор худалдагдахаар хараалагдаа.

Промышленна предприятинуудай коллективүүд ...ын хүндэлэлэй социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. «Электромашина», «Теплоприбор» заводуудай, Зэдын комбинадай, «...арский ключ» карьероуправлениин, Элхиин автозаһабарилгын заводой, ...-гэй, Тимлюйн цемент ба асбоцементын зүйлнүүдэй заводуудай, Улаан-Үдын ...н заводой, нарин сэмбын комбинадай, Улаан-Үдын прибор бүтээлгын, ...онно заводуудай коллективүүд жэлэй эхинһээ хойшо эршэмтэйгээр ажаллажа, январь һарынгаа даабарие үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Нёдондо жэл ехэ гээгдэлдэ ороһон «Гусиноозерская» шахтын коллектив энэ дутагдалаа усадхажа шадаа. Коллектив январь һарын даабарие 105 процент дүүргэһэн байна. Нёдондо жэлэй январь һарынхитай сасуулхада, хоёр дахиһаа үлүү ехэ продукци худалдагдаа. Мүн шулуу нүүрһэ нээмэл аргаар малтан абадаг Бага-Холбоолжоной уурхайн нүүрһэшэд урданай мэтэ габшагайгаар ажаллажа, түсэбөө холо үлүүлһэн байна. Шахтернуудай даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ оролдоһоной ашаар январь һарын түсэбһөө гадуур 16 мянган тонно шулуу нүүрһэн малтагдаа.

Хяагтын плавико-шпадай руднигай коллектив январь соо эршэтэй шангаар ажаллажа гараа. Байгал-Амарай түмэр замай барилгада хэрэгтэй хабсаргамал түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг Улаан-Үдын заводой коллектив урдахи шухала зорилгоёо гүйсэд мэдэрнэ. Тэдэнэр нёдондо жэлэй январь һарын үрэ дүнгүүдтэй сасуулхада 33 процентээр ехэ продукци бүтээн гаргаба.

Промышленна гол зүйлэй продукци үйлэдбэрилхэ даабари ехэнхидээ үлүүлэн дүүргэгдээ. 244 тонно хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүд, 14 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл, 500 тонно цемент түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэгдэһэн байна.

Электродвигатель, автокрануудые, прибор болон автоматизациин хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ, шифер, электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилхэ, автомобиль, тракторай, комбайнай двигатель заһабарилха даабари дүүргэгдээ.

Нарин сэмбын комбинадай, үйлэдбэриин «Бурмясопром», Буряадай һүнэй промышленностиин нэгэдэлнүүдэй, мүн бусад олон коллективүүд съездын нээгдэхэ үдэр болотор түсэбһөө гадуур 1,5 миллион түхэригэй продукци худалдаха хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулжа байна.

Үйлэдбэриин «Забайкаллес» нэгэдэл продукци худалдаха январь һарын даабарие 102 процент дүүргээ. Байгалай, Баргажанай леспромхозууд, Байгалай ба Сэлэнгын модоной баазанууд, Онохойн модоной комбинат, Буряадай модо болбосоруулгын болон мебелиин комбинадай коллективүүд түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэбэ.

Олонхи предприятинууд һарын туршада жэгдэ һайнаар ажаллаа, продукци бүтээн гаргаха сүүдхын даабари дүүргэжэ байгаа. Шулуу нүүрһэ малтан гаргаха, электрын элшэ хүсэ, цемент, шифер үйлэдбэрилхэ, модо шэрэхэ, хюрөөдэмэл материал бэлдэхэ даабари сүүдхэ бүхэндэ жэгдэ һайнаар дүүргэгдээ.

Республикымнай промышленность нёдондо жэлэй январь һарынхитай сасуулхада, продукци бүтээн гаргаха түсэбөө 103 процент, продукци худалдаха даабаряа 101 процент дүүргэһэн байна. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ январь һарын түсэб 100,5 процент дүүргэгдээ гэхэ гү, али 1975 оной январь һарынхитай сасуулхада 2 процентээр дээшэлһэн болоно.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые, абаһан социалис уялгануудаа дүүргэлгэдэ амжалтануудые туйлаһанайнь, үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлһэнэйнь, эрдэм наукада үндэр ехэ амжалтануудые туйлаһанайнь, хүн зониие хангалгаяа һайжаруулһанайнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиум 500 предприяти, барилга, колхоз, совхоз, эрдэм-шэнжэлэлгын институт, элүүрые хамгаалгын, соёл культурын, худалдаа наймаанай ба хүн зоной ажаһуудал хангадаг эмхинүүдые СССР-эй орденуудаар шагнаба.

Новомосковско «Азот» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй, Ангарскын нефтехимическэ комбинадай, Сумскэ «Химпром» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй, Тюменскэ областьдохи нефтиин ба газай промышленностиин предприятинуудые баридаг гол управлениин, Дулевскэ «Правда» газетын нэрэмжэтэ шаажан амһартын заводой, Москвадахи «Рот-Фронт» гэжэ кондитерскэ комбинадай коллективүүд Ленинэй орденуудта хүртөө.

Олон коллективүүд Октябриин Революциин, Ажалай Улаан Тугай, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденуудаар шагнагдаһан байна. Эдэнэй дунда Зүүн Сибириин түмэр зам ороно.

(ТАСС).

СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАДУУД МОРДОБО

Улаан-Үдын аэровокзал. ...й 14 час 40 минута. КПСС-эй XXV съезд дээрэ ...ай областной партийна ...ацие түлөөлхөөр ...даһан делегадууд үсэ... Москва ошохоёо мор... Самолёдон трапай дээрэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев үгэ хэлээ. ... съездын делега...аар һунгагдаһандаа ... зүрхэнһөө баясажа, ...рхожо байһан тухайгаа ...най зүгһөө мэдүүлбэ. ...э съезд хадаа туйлан ... удха шанартай. Юуб гэхэдэ, манай Эхэ ороной хүгжэлтын саашанхи замуудые ...алха ха юм. Манай рес... ажалшад пар... ... зэлжээтэ съездые ... үндэр амжалтануудаар угтажа байна. Саашадаашье эршэеэ һуладхангүйгөөр ажаллажа, арбадахи табан жэлэй түсэб болон уялгануудые сүм дүүргэхын түлөө тэмсэхэ болоно»—гэжэ үгынгөө түгэсхэлдэ нүхэр Модогоев мэдүүлһэн байха юм.

Республикымнай партийна, советскэ, ажахын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд делегадуудые үдэшэбэ.

Съездэ ошохоёо байһан зарим делегадуудта хандажа: «Ямар хүсэл, эрмэлзэлтэйгээр Москва ошохотнайб?»—гэжэ асуубабди.

Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой Ленинэй ордэнто ахалагша хонишон Ц. Б. Цыденова: «Съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаха золтой байһандаа би ехээр омогорхоноб. Иимэ этигэл найдабарие харюулхын тулада хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллахаб».

Хорийн дунда һургуулиин багша **Д. Е. Болдонова**: «Омогорхол, баяр досоом түрэнэ».

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой механизатор **Г. И. Миронов**: «Иимэ юумэн хэзээдэшье мартагдахагүй. Саашадаа бүри һайнаар, габшагайгаар хүдэлхые оролдохоб».

Үдэрэй 3 саг. ИЛ-18 самолет наранай элшэдэ толо татан агаарта дэгдээд, баруун зүг руу шуумайн зорибо...

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй XXV съездын делегадууд.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ПАРТИИН СЪЕЗДЫЕ АЖАЛАЙ ЯМАР ҮРЭ ДҮНТЭЙГӨӨР УГТАНАТ?

МҮРЫСӨӨНЭЙ МАНЛАЙДА—КОММУНИСТНУУД

Захааминай аймагай Хамниин совхозой партийна комитедэй секретарь
Д. Р. ЦЫРЕНЖАПОВ:

Манай совхозой малшад, бүхы хүдэлмэрилэгшэд 1975 оной эхиндэ партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалгада харюу болгон, угтамжын түсэб абаһан байгаа. Тиигэжэ юһэдэхи табан жэлэй, тэрэ тоодо түгэсхэхы оной түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхээр зорижоод, аймагай хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые социалис мүрысөөндэ уряалһан юм. «КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөөн тухай» партиин ЦК-гай тогтоол совхозой ажалшадые шэнэ амжалтада зорижуулжа, тэдэнэй эрмэлзэлдэ шэнэ хүсэ нэмээгээ.

Ажахын хүдэлмэришэдэй габшагай ажалай үрэ дүн уданшьгүй харагдаа бэлэй. Совхозой һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй июнь һара соо гүрэндэ һү худалдаха табан жэлэй даабарие дүүргээ. Тиихэдэ июлиин хахадта нооһо тушааха табан жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ һэн. 1975 оной декабрь һарада мяха гүрэндэ тушааха даабари бэелүүлэгдээ.

1966—1970 онуудайхитай жэшэжэ харахада, юһэдэхи табан жэлэй түсэб нилээд ехэ байгаа гэжэ тэмдэглэхээр. Тиигэбэшье энэ даабари горитойхоноор үлүүлэгдэһэн байна. Жэшээлэн хэлэбэл, манай совхоз 967 центнер мяха, 3900 гаран центнер һү, 90 центнер нооһо табан жэлэй даабариинаа үлүү гүрэндэ тушааһан байха юм. 1974 онойхитой жэшэжэ харахада, үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө һү абалга 252 килограммаар, хонинһоо нооһо хайшалалга 7 процентээр ехэ болоһон байна. 1975 оной туршада гүрэндэ мяха тушааха даабаряа совхознай 106 процент, һү—102, нооһо —109 процент дүүргэжэ, аймагай ажахынуудай дундаһаа хоёрдохи һуурида гараа. Тиигэжэ КПСС-эй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба. Һүүлэй гурбан жэлэй туршада совхознай нилээд ехэ сэбэр олзотой гарадаг болоо.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада туйлаһан амжалтаараа совхозой коммунистнууд, бүхы ажалшад омогорхохо ёһоороо омогорхоно. Теэд амжалтамнай өөрөө ерээгүй юм ааб даа. Эндэ ажалшадай эдэбхи үүсхэл, шэнэ амжалта тээшэ эрмэлзэл; коллектив бүхэндэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлгэ гол удха шанартай байгаа.

Ажалшадай коллективүүдтэ социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ, тэрэниие һайнаар хүтэлбэрилхэ асуудалда манай партиин Центральна Комитет һүүлэй үедэ тон ехэ анхарал хандуулаа. Энээниие хараадаа абажа, манай совхозой партийна ба профсоюзай комитедүүд, отделенинүүдэй парторганизацинууд ажалдаа шэнэ онол арганууды хэрэглэдэг, социалис мүрысөө һайнаар хүтэлбэрилхэ асуудалда гол анхаралаа хандуулһан байна. Мүрысөөнэй гуримда жэл бүри хубилалтанууд оруулагдана, дүнгүүдынь саг соогоо гаргагдажа, олон түмэндэ ойлгуулагдана.

Совхозой коммунистнуудай олонхинь үйлэдбэриин харюусалгатай участогуудта хубаарилагдан табигданхай. Тиимэһээ ажалшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэдээ, партком коммунистнуудтаа нэн түрүүн түшэглэдэг байна. Тэдэнэр лэ паркомой шиидхэбэриие хүн бүхэндэ ойлгуулжа, социалис мүрысөө ударидан, шэнэ зорилгонуудые дабаха хэрэгтэ ажалшадые зорижуулна ха юм. Габшагай ажалаараа суурхаһан, үйлэдбэриин түрүү зэргэдэ ябадаг коммунистнууд совхоздомнай олон.

Жэшээ болгон КПСС-эй гэшүүн Сурма Дашеевна Дашеевагай ажалые хаража үзэе. Ленинэй ордентой энэ нүхэр арбаад жэлдэ Усановкын һаалиин фермые хүтэлбэрилнэ, малшадай ажалые шадамараар эмхидхэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй туршада фермын коллектив эрхим дүнгүүдые туйлаа. 1972 ондо энэ ферм «СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ коллектив» гэһэн нэрэ солодо хүртөө һэн.

Нүхэр Дашеевагай ударидадаг фермын һаалишан бүхэн өөрын социалис уялгатай, коллективынь түбэй фермэтэй мүрысэдэг юм. Юһэдэхи табан жэлэй туршада һү һааха, гүрэндэ тушааха даабаряа болзорһоонь холо урид дүүргээ һэн. Тус фермын үнеэн бүриһөө нёдондо дундаа зэргээр 2188 килограмм һүн абтажа, аймаг дотороо нэгэдэхи һуури эзэлээ. Тиигэжэ КПСС-эй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын вымпелээр шагнагдаһан байна.

Үнгэрэгшэ зундаа аймагай совхозуудай мал адуулагшадай дунда социалис мүрысөөн хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэнөөр дэлгэрһэн юм. Тэрэ мүрысөөндэ манай совхозой Бүргын отделениин малшан Андрей Бадмаевич Цыренов эрхимлээ. Энэ нүхэрэй харууһалдаг үхэр бүхэнэй шэгнүүр үдэртөө 1372 граммаар нэмээгдэжэ, бултадаа тарган сэгнэлтэтэйгээр гүрэндэ тушаагдаа һэн. Тиигэжэ коммунист А. Б. Цыренов аймагай чемпионой нэрэ солодо хүртэбэ.

КПСС-эй гэшүүн Елена Ринчиновна Норбоева олон жэлдэ хонишоноор хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болонхой. Тэрэнэй ударидадаг отарын хонишод һүүлэй гурбан жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 100-һаа дээшэ хурьга түлжүүлжэ, бүхы аймагтаа суурхаба. Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүдээр «Хонишодой эрхим коллектив» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө. Е. Р. Норбоева январиин эхеэр болоһон областной партийна конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаһан байна.

Совхозой ажалшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй манлайда ябадаг коммунистнуудай тоо улам олошорно. Тракторна 2 дохи бригадые даагша Ц. С. Соктоев, һаалишан Е. Б. Гунжапова, барилгашан Д. Б. Цыбиков болон бусад тэдэнэй тоодо оролсоно.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа совхозой ажалшад амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Гүрэндэ мяха худалдаха энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэб февралиин 10-да дүүргэгдээ, һү тушааха хоёр һарын даабариие энэ һарын 25-да дүүргэхээр багсаанабди. Ниитын адууһа малай үбэлжэлгэ нёдондонойхиһоо һайнаар үнгэрнэ.

СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

ОЛОНОЙ ЭТИГЭЛ

УРДА ТЭЭНЬ энэ хүн тухай яһала ехэ юумэ дуулаһаншье һаа, улаан нюураараа мүнөө тэрээнтэй түрүүшынхеэ уулзабаб. Таби һайса гараһаншье һаа, хүдэр шамбай бэетэй энэ хүн һуурһаа бодожо мэндэшэлхэдээ:

— Медведев Иван Степанович, — гэбэ.

Хараха янһада, аалин намдуу, даруу зохид зантай, олон үгэгүй, орынород хүн. Анхаралтай хёрхо нюдөөр сонхо руу хараһанайнгаа һүүлээр урдапаамнай асуудал табиба:

— Өөр тухайдаа хөөрэгты гэнэ гүт? Юун тухай хэлэлтэй гээшэб? Юрэдөөл, минии намтарта һонин юумэн хомор ха даа. Нэгэ хэды саг соо бодолгото болоһоной удаа үргэлжэлүүлбэ.

— 1919 ондо Алтайн хизааран Петропавловска районой Паутово тосхондо түрэһэн хүм. Хори наһатайдаа Новосибирскын авиационно техникум дүүргэмсээрээ, Улаан-Үдын авиационно заводто технологоор хүдэлжэ захалаа һэм. Удаань эндээ цехэй бюрогой начальнигаар, хэдэ-хэдэн цехэй начальнигаар ажаллаһаншье байгдаха.

...**1**960 ОНОЙ январь һара. Прибор-бүтээлгын завод эмхидхэн байгуулагдажа захалба. Хуушан ГЭС-эн байшан соо хэдэн станогууд түрүүлэн тодхоогдоо һэн. Хорёод жэлдэ партиин зэргэдэ жагсажа ябаһан Иван Степанович шэнэ предприятиие хүтэлбэрилжэ эхилбэ. Жэл хахадай турша соо эндэ шэнэдхэхы хубилалтанууд хэгдэжэ, 1961 оной сентябрь һарын эхеэр түрүүшынгээ продукци гаргажа захалаа һэн.

Мүнөө хэдэн мянган хүнһөө бүридэһэн ехэ завод болоо. Энээниие хүтэлбэрилхэ гээшэ хүшэр бэрхэтэй хэрэг. Асари ехэ үйлэдбэриһөө гадна, хэдэн мянган хүнэй хуби заяае зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэй. Сугтаа хүдэлдэг хүнүүдтэе түшэглэн, Иван Степанович Медведев мантан томо предприятиийа оньһон техникээр, автоматикаар түгэс зэбсэгжүүлэн хангажа, шэнэ технологическа линиинүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, түрүүшүүлэн зэргэдэ гаргаа, эбтэй эстэй, нэгэ уг зорилготой коллектив болгоо.

Тиин 15 жэл соо Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор-бүтээлгын завод нэгэдэхи категориин предприяти болотороо ургаһан байна. Энээндэ заводой директор И. С. Медведев ехэ габьяатай.

ПРОДУКЦИ гаргалгын ниитэ хэмжээгээр заводой коллектив түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабариие хахад жэлээр шахуу болзорһоонь урид дүүргээ һэн. Продукци гүрэндэ худалдаха даабаряа бүри эртэ—июлиин 9-дэ дүүргэһэн юм. Үйлэдбэриин хэмжээн бүхы дээрэ 3 дахин дээшэлээ. Ажалай бүтээсэ 2,1 дахин ургаа. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар үйлэдбэриин хэмжээнэй ургалтын 96,3 процент хангагдаһан байна.

Имэ ехэ амжалта яагаад туйлагдаа гээшэб? Предприятида техническэ политика зүбөөр баримталһанай, үндэр мэргэжэлтэй, дүршэл ехэтэй кадрнуудые бэлдэһэнэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэриие нүлөө ехэтэй болгоһоной ашаар эдэ бүхы амжалта туйлагдаа. Кадрнуудые шэлэн оложо, хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь гаргалгада парткомойнгоо бусад гэшүүдтэй хамта заводой директор ехэ анхарал хандуулдаг, бүхы хүсэеэ зорюулдаг юм байна.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсахадаа, заводой коллектив 1975 оной социалис уялгануудаа дахин хаража үзөөд, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байгаа Партиин XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба алба хаагшадай гаргаһан үүсхэлые КПСС-эй Буряадай обкомой бюро һайшаагаа һэн.

Тиигэжэ завод соо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрһэн байгаа. **Заводой хүдэлмэришэд даабариһаа гадуур 852 мянган түхэригтэй продукци гаргаба. Продукциин өөрын үнэ сэн хямдаруулһанай ашаар 810 мянган түхэригэй ашаг олзо абтаа, фондын ашаг 17,5 процентээр дээшэлүүлэгдээ.**

1976 оной түсэбые съездын нээгдэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга нёдондо зун абаһан В. Ф. Шумиловай үүсхэлые заводой 349 хүдэлмэришэн дэмжэһэн юм. Мүнөө эдэнэй 300-иинь ерэхэ жэлэй тоосоогоор ажаллажа байнхай.

Партиин съезднүүдтэ зорюулагдаһан габшагай ажалай 25 вахтада 1975 оной июниин 1-дэ жагсажа, цехүүдэй коллективүүд хоорондоо мүрысэһэн байна. Ажалай вахтада илагшадай хүндэлэлдэ арбан хоног бүхэндэ туг үргэгдэдэг байгаа.

КПСС-эй болохоёо байгаа XXV съездэ зорюулагдаһан габшагай ажалай вахта февралиин 10-да дүүрээ һэн. Мүрысөөнэй дүн согсологдожо, 17 удаа эрхимлэһэн 5 дахи цехэй коллектив (начальнигынь Н. И. Латфуллин, партийна эмхиин секретарь Б. А. Ермошина) илажа, заводой Улаан тугта, мүнгэн шангда хүртэбэ. 9-дэхи, 12-дохи цехүүд удаадахи һууринуудта гаража, мүнгэн шангуудта, вымпелнүүдтэ хүртэбэ. 2-дохи цехһээ В. Н. Жаркойн, 21-дэхи цехһээ К. Е. Бурдуковскиин, 18-дахи цехһээ Г. А. Вдовиной хүтэлбэрилдэг мастерска участогууд түрүүлжэ, КПСС-эй XXV съездын нэрэ зэргэдэ хүртөөд, мүнгэн шангууд, вымпелнүүд барюулагдаха болоо.

«Үндэр соёл болбосоролтой предприяти», «Эрхим шанарай бригада» гэһэн нэрэ зэргэнүүдтэ хүртэхын түлөө заводой хүдэлмэришэд мүрысэнэ, 589 хүн өөрын тамгатай болонхой. Хэдэн продукцида, тэрэ тоодо «Агидель» гэжэ электробритвэдэ гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдоһон байна.

Партиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые заводой коммунистнууд, бүхы хүдэлмэришэд урма баяртайгаар угтаһан байна. Предприятиин хүдэлмэришэдэй хамтын суглаан дээрэ энэ проект халуунаар һайшаагдажа, дурадхалнууд, ажаглалтанууд оруулагдаа, ашаг үрын ба эрхим шанарай табан жэл болохо түсэбтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабариие болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар шэнэ үүсхэл гаргагдаа.

ТҮРЭЛ КОММУНИС партиингаа съездын делегадаар һунгагдахаһаа ехэ жаргал, нэрэ хүндэ байхагүй. Областной партийна организациин XXIX конференци дээрэ ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор-бүтээлгын заводой директор Иван Степанович Медведев иимэ нэрэ хүндэдэ хүртэһэн байна.

Заводой парткомой секретарь В. Б. Нимаевтай уулзажа хөөрэлдэхэдэмнай, иигэжэ хэлээ һэн:

— Манай директор [...] тическэ гүнзэгы мэдэр[...] эмхидхэхы бэлиг шад[...] тай, ниитын хүдэл[...] эдэбхитэй, предпри[...] үйлэдбэриие хүгжөөхэ [...] тэ, али бүхы юумэндэ [...] тиийна ёһоор, зүрхэ сэды[...] рээ хандадаг хүн юм. [...] дөөл, Иван Степанов[...] ной эрилтэдэ найназр [...] даг дээрэһээ олоной [...] хүндэтэй.

Үнэхөөрөөшье тиим[...] дондо Иван Степанов[...] водтоо комсомолой [...] гые хүтэлбэрилһэн [...] Тэрэ элдэб асуудалаар [...] цинүүдые уншадаг, [...] нүүдые хэдэг. Оро[...] дүтэрхы мэргэжэлтэй [...] предприятинуудгай [...] дирекци, партком ха[...] холбоо тогтоонхой. [...] жэлтэдээ тиишэ [...] эдэнэй түрүү дүй дүрш[...] танилсажа, халан [...] байна.

Юһэдэхи табан жэл[...] заводто 10.620 дүрб[...] метр талмайтай гэр [...] барилга хэгдээ. 280 [...] һууритай сад-ясли 80[...] нэй нэгэн доро эдеэлх[...] лово ашаглалгада ор[...] даа. Байгал нуур [...] турбаза, пионерэй [...] үргэдхэгдөө.

Хүдэлмэришэдэй эрд[...] дэсэеэ дээшэлүүлгэдэ е[...] харал хандуулдаг, ту[...] гэдэг байна. Мүнөө [...] тиин 400 хүдэлмэриш[...] институдта, 100 хүн [...] никумдэ заочноор, [...] гаран хүн үдэшын һу[...] да һурана. Тиихэдэ [...] бүхы хүдэлмэришэдэй [...] най нэгэ хубинь по[...] скэ, экономическа [...] лай, коммунис ажалай [...] гуулинуудта һурадаг [...] юм.

Үйлэдбэриин үндэр [...] болбосоролой түлөө [...] дэг участогай мастер [...] Лобанова иигэжэ хөөр[...]

— Би заводто 13 жэ[...] хүдэлжэ байнаб. Энэ [...] ажалайнгаа, хубиингаа [...] гээр Иван Степанович[...] дахин уулзажа хөөр[...] Тиихэдээ ямар нэгэ а[...] шиидхэнгүй орхихо ү[...] раагүй. Тэрэ зоной һан[...] дол тоошоодог, урин д[...] зантай хүн юм.

Иимэ урагшаа һан[...] олоной этигэлдэ хү[...] дээрэһээ Иван Сте[...] Буряадай АССР-эй [...] хоёр зарлалай Верхов[...] ведэй депутадаар һун[...] һан байгаа ёһотой. Де[...] Медведев гансал ү[...] риин хэрэгтэ бэшэ, [...] хүдэлмэришэдэй ажа[...] да, амаралтада, һурал[...] анхаралтайгаар ханда[...] юм.

Эдэ бүхы алдар габь[...] Эхэ оромнай үндэр[...] нүкэ, нүхэр И. С. Ме[...] выс Ажалай Улаан [...] «Хүндэлэлэй Тэмдэг» [...] нуудаар, 8 медаляар ша[...] хай.

* * *

КПСС-эй XXV съ[...] делегат болоно, манай [...] ластной партийна ор[...] циие түлөөлхэ нэрэ [...] хүртэһэн, Улаан-Үдын [...] нинскэ комсомолой 50 [...] ойн нэрэмжэтэ завод[...] ректор Иван Степа[...] Медведев иимэ этигэл[...] хүн лэ даа.

Б. М. ЖИГЖИТ[...]
манай [...]

Партиин XXV съездэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976-1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые зүбшэн хэлсэлгэ

ШИИДХЭХЫ ХҮСЭН — КАДРНУУД

Мүнөөнэй орёо нарин техникые эрхимээр шудалһан, һайн бэлэдхэлтэй, мэргэжэл ехэтэй хүнүүд лэ колхоз, совхозуудта байһан машина, тракторнуудые бүтээсэ ехэтэйгээр, удаан болзорто һаадгүйгөөр ашаглажа шадаха байна.

Тиимэһээ хүдөө нютагуудта хүдэлхэ мэргэжэл ехэтэй механизаторнуудые бэлдэхэ хэрэгые эрид һайжаруулха, тиимэ һургуулинуудые саашадаа олон болгохо, һуралсалайнь шанарые дээшэлүүлхэ тушаа КПСС-эй ЦК-гай проект соо онсо анхарал хандуулагдана.

Түрүү ажахы, зарим бригадануудай дүй дүршэл дээрэһээ харахада, бүхы техникэнь саг үргэлжэ хүдэлдэг, һайн бэлэдхэлтэй механизаторнуудта даалгагданхай байхадаал халуун хүдэлмэриин үедэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдадаг бшуу. Энээнэй ашаар бүхы шухала хүдэлмэрынь хаһа саггаа, һайн шанартайгаар бүтээгдэнэ. Эсэстээ тареалан, сабшалан дээрэһээ баян ургаса хуряагдана.

Гэхэтэй хамта республика дотор хүдөө ажахын техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр, үшөөл һайнаар ашаглагданагүй. Илангаяа һүүлэй 10—15 жэлэй дүн шэнжэлжэ үзэхэдэ, олонхи колхоз, совхоздо трактор, комбайнуудай ажалай бүтээсэ доошолһон байна. Иимэ техникээр халаан соо хэһэн ажалайнь хэмжээн жэл бүри дээшэлхын орондо улам доошоо ороно.

Энээнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, ажахынуудта һайн бэлэдхэлтэй, саг үргэлжэ хүдэлхэ механизаторнууд дутална. Мүнөө хүдөө нютагуудта техническэ мэргэжэл олгохо училищида, бүгэдэ ниитын һуралсалай курсануудта жэл бүри нилээд олон механизаторнууд һургагдажа байдаг.

Теэд тэдэнэй нилээд олониинь колхоз, совхозуудта һууринжанагүй, удаан хүдэлэнгүй ехэнхинь ондоо тээшээ ябашана.

Энээнһээ боложо, Яруунын, Хэжэнгын болон бусад зарим аймагуудай ажахынуудта халуун хүдэлмэриин (таряа хуряалга, үбһэ бэлэдхэлгэ) үедэ механизаторнууд дутална, олохон трактор, комбайн нэгэл халаанда хүдэлгэгдэнэ.

Саашадаа хүсэ ехэтэй, шэнэ техникын улам олон болохо байһаниие харадаа абажа, хүдөөдэ механизаторска кадрнуудые олоор һургахын хажуугаар тэдэниие колхоз, совхозуудта саг үргэлжэ хүдэлхөөр түбхинүүлхэ, һайнаар урмашуулха, бүхы хэрэгтэй юумээр хангаха гэжэ КПСС-эй ЦК-гай проект соо нэмэжэ оруулха шухала гэжэ хэлэгдэнэ. Энэмнай яаралтайгаар, холын хараа бодолготойгоор, али бүхы талаһаань зүбөөр шиидхэхэ асуудал болоно. Илангаяа мүнөө колхоз, совхозуудта мал ажалай фермэнүүдые томодхохо, тэндэхи ажалые промышленна түхэлтэй болгохо гэжэ байхада, һайн бэлэдхэлтэй механизаторнууд бүри олон хэрэгтэй болохо байна бшуу.

А. ДЕРИГЛАЗОВ.
аспирант.

ҺУРАГШАДТА ДААЛГАБАРИ ҮГЭХЭ ХЭРЭГТЭЙ

— Пропагандист һурагша бүхэнөө һайса мэдэжэ, даалгабари үгэхэ ёһотой, — гэжэ Софрон Соболевич Урбанаев хэлэнэ.

Машина, техникэ заһабарилга хэдэг слесарьнуудай ажалай бүтээсэ хаража үзэхэ даалгабари дунда шатын һургуулида һурагша коммунист Охотниковто үгтэһэн байгаа. Энээнэй эсэстэ юун элирээб гэхэдэ, заһабари хэгшэдэн ажалай журам һула, ажалай саг хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй гэжэ тодорхоо.

Энэ мэтээр манай совхозой политическэ, экономическа һуралсалай аша үрэ ехэ болгожо болоно. Манайда нэгэ теоретическэ семинар, дунда шатын нэгэ һургуули, совхозой гурбан отделенидэ нэгэ-нэгэ эхин шатын һургуули хүдэлдэг юм. Олон һурагшад агитатораар, теоретическэ семинарта һурагшад лекторнүүдээр хүдэлдэг, — гээд, нүхэр Урбанаев хэлэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хориин аймагай Георгиевскэ совхозой дэргэдэхи теоретическэ семинаран пропагандист, Георгиевскэ дунда һургуулиин директор С. С. Урбанаев.
Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

НАЙДАМТАЙ АЛХАМУУД...

НАРҺАТА. Колхозоймнай малшад арбадахи табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй нэгэдэхи кварталда гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө болзорһоонь холо урид дүүргэбэ. Тиигэжэ тушаагдаһан малынь эрхим хүшэ тамиртай гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтаһан байна.

Мүн һаалишадшье урагшатайгаар ажаллажа захалаа. Һаяын дүнгөөр һү һааха, гүрэндэ тушааха һара хахадайнь даабари баһал амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ. Түсэбэй дүүргэлтэдэ түрүү һаалишад А. Жамьянова, Е. Грехова, П. Эпова, Х. Раднаева гэгшэд хубитаяа горитойхоноор оруулаа.

Партиин XXV съездын нээгдэхэ үдэр болотор колхозой һаалишад һү тушааха 1 кварталайнгаа түсэб сүм дүүргэөд, апрелиин эхин болотор даабариһаа гадуур 1.000 центнер һү гүрэндэ худалдахаар хараална.

Л. ЦЫДЫПОВ.
«Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ.
Ярууна.

СЪЕЗДДЭ—АЖАЛАЙ ШЭНЭ БЭЛЭГҮҮД

Промышленна предприятинүүдэй коллективүүд, транспортнигууд, барилгашад, хүдөө ажахын ажалшад партиин XXV съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, ехэ амжалта, илалта туйлажа байна. Съездын урда тээ абаһан үндэр уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайдаа эдэнэй олонхид элидхэжэ байнхай.

Каспиин далай соохи Стальной гэжэ арал дээрэхи нефтиин баялигые үрэмдэн гаргаха арбадахи скважина малтагдан, ашаглагдажа эхилбэ. Болзорһоо 1,5—2 үдэрөөр урид ашаглалгада оруулагдаһан бүхы скважина суудхэдөө 800 тонно шэнгэн түлишэ үгэнэ. Нефтиин үйлэдбэриин ветерануудай, операторнууд, коммунистнууд Саттар Гади оглы ба Иван Серговanцевай съездын урда тээхи уялгануудаа болзорһоонь урид [illegible] дүүргэһэнэй ашаар эдэ скважина хараалагдаһан сагһаа урда ашаглалгада оруулагдаһан байна.

В. Сычёвой, В. Кочнёвой локомотивна бригаданууд Свердловско областиин Качканарска ашагта малтамал шанаржуулгын комбинадта съездын урда тээхи социалис уялгануудаа түрүүлэн дүүргээ. Бригада бүхэн түсэбһөө гадуур 150 мянган тонно руда зөөһэн байна. Предприятиин бусад олон коллективүүд, бүхэли участогууд съездын урда тээхи габшагай ажалай вахтада жагсажа, эрхим дүнгүүдые туйлаба. Качканарайхид түмэрэй руда малтан абажа, шанаржуулха технологическа хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулаа. Энээнэй ашаар түмэрэй рудаган холисо, шанаржуулагдаһан руда ба агломерат үйлэдбэрилэн гаргаха үдэр бүриингоо түсэбые мянган тонноор үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Гори хотын пумаажан бүд нэхэдэг комбинадай утаһа ээрэгшэ, партиин XXV съездын делегат Тамара Дагелашвили съездын урда тээ абаһан уялгануудаа дүүргэһэн тухайдаа мэдээсэбэ. Жэлэй эхинһээ хойшо тэрэ даабариһаа гадуур 300 килограмм һайн шанартай утаһа гаргаа. Энээгээр 3 мянган эдлэл хэрэгсэл нэхэхэдэ хүрэхэ. Элитэ мэдээжэ ээрэгшэ арбадахи табан жэлэй түсэбые 3,5 жэл соо дүүргэжэ, имагтал эрхим шанартай продукци гаргаха уялга абаба.

Хара далайн эрье шадархи эгээ ехэ Отрадовска шубуунай фабрикын коллектив жэлэй эхинһээ хойшо 4 миллион гаха гү, али түсэбһөө гадуур 1,5 миллион үндэгэ суглуулһан байна. КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа фабрикын коллектив амжалтатайгаар дүүргээ. Предприятиие һэльбэн шэнэлһэнэй ашаар амжалта туйлагдаба. Фабрикын бүхы цехүүд автомадаар хангагданхай.

Майкоп хотодохи мебель бүтээдэг, модо болбосоруулдаг «Дружба» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй хоёрдохи хүдэлмэришэн бүхэн КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ абаһан хубиингаа уялгануудые дүүргэһэн тухайдаа мэдээсэбэ. Жэлэй эхинһээ хойшо предприяти даабариһаа гадуур 100 мянган түхэригэй эрхим шанартай мебель бүтээгээ.

(ТАСС).

Социалис Ажалай Герой, һаалишан Пылжит Бальчиновна Жалсанова бүхы Сэлэнгын аймагта мэдээжэ болонхой. Хэдэн арбаад жэлдэ һаалишанаар хүдэлжэ, дүй дүршэлөөр баян болоо. Хубиингаа табан жэлэй даабариие болзорһоонь урид дүүргэжэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо суурхана. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2700 гаран килограмм һү абаа, областной партийна XXIX конференцидэ делегадаар һунгагдаһан байгаа.

Нүхэр Жалсанова залуу үетэндэ дүршэлөө дамжуулан үгэхэ, һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ оролдосотойгоор хандана. Сугтаа хүдэлдэг залуу басагад Мария Цырендоржиева, Екатерина Дамчеева, Татьяна Дамеева гэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2700—2450 килограмм һү абаа. Тэдэнэр шэнэ жэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые баталан абаа. Тэдэнэ дүүргэхын тула оролдосотойгоор хүдэлжэ, январиин түсэбые [...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: [...] Цырендоржиева (зүүн [...] һаа), Пылжит Бальчиновна Жалсанова, Екатерина Дамчеева, Татьяна Дамеева.
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ШАЛГАРНА

ХЯАГТА. Эдэ үдэрнүүдтэ манай совхозой эхэ хонидой бүхы 10 отарада хурьга абажа түлжүүлхэ халуун хаһа түлэг дундаа үнгэргэгдэжэ байна. Һаяын мэдээгээр ажахымнай түрүү хонишодой нэгэн — Константин Михайлович Серебренниковэй даадаг отарада 600 шахуу хурьган абтанхай, һайнаар тобиржуулагдана. Тус отарада ажалладаг хонишод байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 95-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхээр абаһан уялгаяа дүүргээ.

Гэхэтэй хамта Василий Бадмаевай, Михаил Лоскутниковай, Базарсу Дугаровагай даадаг отарануудта хонидой түл абалга һайнаар үнгэргэгдэжэ байна.

Ю. КУЛИК
Хүдэриин совхозой директор.

ҮҮСХЭЛ ГАРГАГШАДЫЕ ДЭМЖЭНЭБДИ

һүүлэй үедэ уһалагдадаг газарые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ талаар орон доторнай ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Мүн манай колхозшье энэ шухала асуудалай хажуу тээ үлөөгүй. Юһэдэхи табан жэлэй туршада 250 га уһалууриин газар ашаглагдаһан, уһа сасан хаядаг хуушан машинамнай һэльбэн заһабарилагдаһан байна. Энээнэйнгээ ашаар 1500 гектар сабшалангай газар уһалагдадаг болонхой. Мүн 50 га газарта уһа сасаха түхеэрэлгэ хүдэлнэ.

Колхознай уһалууриин 2000 га газартай юм. Тэрэ тоодо 1525 га тареанай, 629 га нуга сабшалан, 90 га бэлшээриин газар болоно. Бүхы газараа хүсэд дүүрэнээр үшөөл хэрэглэжэ шаданагүйбди. Юуб гэхэдэ уһалуури хэхэ техникээр, хүн зоноор дутамаг байһаарбди.

Юһэдэхи табан жэлэй һүүлшын жэлдэ 1183 га хахалагдаһан газар, 734 га сабшалангай газар уһалагдаа һэн. Уһалагдаһан газарһаа 19,1 центнер орооһо тареанай абтаад байһан һаа, уһалагдаагүй газарһаа оройдоо 14,7 центнер гараһан байха юм. Тиихэдэ уһалагдаһан газарһаа кукуруза 235 центнер (уһалагдаагүйһөө 150 центнер), нэгэ гектар сабшалангай газарһаа 29 центнер үбһэн абтаһан байна.

Юһэдэхи табан жэлэй һүүлшын жэлдэ хэгдэһэн зарим тэды дүнгүүд тухай хэлэхэдэ иимэ байна. Арбадахи табан жэл соо үшөө ехэ амжалта туйлахые оролдохомнай эли.

Загарайн аймагай колхоз, совхозуудай, уһанай ажахын организацинуудай болон «Сельхозтехникын» нэгэдэлэй механизаторнуудай, мелиораторнуудай абаһан социалис уялгатай танилсаад байхадаа, манай колхозой механизаторнууд, мелиораторнууд урмашан дэмжэжэ, энэ жэлдэ хэгдэхэ хүдэлмэриингоо түсэб хаража үзэбэ.

Мүнөө үедэ тареанай газар дээрэ 6 мянган тонно, нуга сабшалан дээрэ 9 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаад байнхай.

1525 гектар хахалагдаһан газар уһалагдаха юм. Тиихэдэ 625 гектар нуга сабшалангай газар гурба удаа уһалагдахаар хараалагданхай. Тареанай полиин, нуга сабшалангай газар дээрэ орой хамта 20 тонно органическа үтэгжүүлгэ, 8 мянган центнер минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаха зэргэтэй.

Тиихэдэ 100 гектар шэнэ газар ашаглагдаха, 530 гектар сабшалан һайжаруулха борнойлолго, дисковани хэгдэхэ болоно. 200 гектар газарые уһа сасан уһалха уһалууриин шэнэ машина ашаглалгада үгтэхэ юм.

Хабарай тарилгын бүхы хүдэлмэриие саг болзор соонь һайн шанартайгаар [...] хын түлөө бэлэдхэл [...] хэжэ эхилэнхэйбди.

1976 ондо гектар б[...] шэниисэ 15,5 центнер, [...] 25 центнер, силос—160 [...] нер ургуулжа хуряах[...] үндэр уялга манай ме[...] торнууд болон лу[...] абанхай.

Загарайн аймагай ме[...] торнуудай, луговодуудай [...] гаһан үүсхэлые һайшаа[...] жээд, абаһан социа[...] гаяа дүүргэхын түлөө [...] шадалаа гамнангүй а[...] байһанаа мэдүүлнэбди.

К. НА[...]
Бэшүүрэй [...] [...]ниинай нэрэм[...] колхозой агро[...]

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, ВЦСПС-тэ

1975 ОНОЙ ТУРШАДА СЕЛЬСКЭ БОЛОН ПОСЕЛКОВО СОВЕДҮҮДЭЙ ДУНДА ДЭЛГЭРҺЭН БҮХЭРОССИН СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮН ТУХАЙ

Сельскэ болон поселково Соведүүд промышленна предприяти, барилгын организаци, колхоз, совхозуудай профсоюзай организацинуудтай хамта түсэбтэ табан жэлэй, 1975 оной түсэб, зорилгонуудые, абтаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргүүлхын тула ажалшадай хүсэ шадал элсүүлхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа гэжэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет, ВЦСПС тэмдэглээ. Ажалшадай депутадуудай сельскэ болон поселково Соведүүдэй эрхэ ба уялга тухай РСФСР-эй Хуули хэрэг дээрэнь бэелүүлэн, тэдэнэр үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, газар, техникэ, материальна нөөсэ, ажалай хүсэ зүбөөр хэрэглэхэ хэрэгтэ ехэ нүлөө үзүүлнэ, һуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, хүн зоной соёлой ба ажаһуудалай эрилтэ хангаха талаар ехэ юумэ хэнэ гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ.

КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө дэлгэрһэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ РСФСР-эй сельскэ болон поселково Соведүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсанхай. Тэдэнэр ажал хүдэлмэридөө түрүү онол арга хэрэглэн, тэрэнэйнгээ шанар, аша үрэ дээшэлүүлэн, өөһэдынгөө харьяата предприяти, организаци, колхоз, совхозуудай 1976 оной түсэб, уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ шухала хэмжээнүүдые абана.

Автономито республиканудай министрнүүдэй Соведүүдэй, крайгүйсэдкомуудай, облгүйсэдкомуудай болон хизаарнуудай, областьнуудай профсоюзуудай соведүүдэй оруулһан материалнуудые хаража үзөөд, 1975 оной туршада дэлгэрһэн Бүхэроссин социалис мүрысөөндэ сельскэ болон поселково Соведүүд, тэрэ тоодо:

Буряадай АССР-эй Бэшүүрэй аймагай Бага-Куналейн сельскэ Совет илажа гараба. тэрээндэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг, 7 мянган түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулха гэһэн тогтоол РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет, ВЦСПС абаа.

ЗОНОЙ ЭЛҮҮР ЭНХЫН ТҮЛӨӨ

Хүн бүхэн үхибүүн ябахадаа хэн болохоёо сэдьхэжэ һайхан заншалтай. ... тиимэ ябааб. Арбан ... дүүргэһээр, удаан бо... байнгүй, багынгаа эр... хүсэлые бэелүүлжэ, ...нскэ институтда ороо ... Хабаровска медицинскэ ...итут дүүргээд, врачаар ...жэ эхилхэдээ, одоол ...лээ ханаа һэм. Тэрэ гэ... арбан табан жэл үнгэр... Энэ үе соо нилээд дүй ...лтэй бологдоо ааб даа. ... бэеын элүүр энхын ... тэмсэхэһээ һайн һай... ...рэг үгы гэжэ һанагда...

...эдэхи табан жэл соо ...ни, ажабайдалдаа бо... шэнэ шэнэ һонин хуби...уд тухай үншагшад... ...үбаалдаха хүсэлэнтэйб. ...ицадамнай 25 үбшэн... хэбтэхэ орон бии. Ле... орденто Борьёогой ... совхозуудай хүн зо...аргалжа байдагбди.

...гшэ табан жэл соо ...ымнай дэргэдэ шэнэ ...тори нээгдэжэ, өөһэ... ...ли бүхы үбшэнгэй шэн... ...гэ хэдэг болонхойбди. ...ай хүдэлмэриемнай ...гүй хүнгэдхөө. Урдань ...ние элирүүлхын тула ...эльгээжэ, хэдэн үдэрөө ...г байгаабди. Гадна дү... эм дом саг соонь абаха баһал аргагүйдэдэг һэмди. Мүнөө аптекэ баригдажа, ажалшад врачай дурадхаһан эм тэрэ дороо өөрынгөө аптекэһээ абаха аргатай болоо. Мүн тиихэдэ физиокабинет нээгдээ һэн.

Эдэ бүгэдэ хубилалта оройдоол табан жэлэй туршада болоо. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ больницымнай орон үшөө табан ороноор нэмэхэ, машинануудай байха гараж баригдаха, амбулаторимнай уһаар халаагдадаг болохо юм.

Хүн зоной элүүр энхын түлөө түрэл парти, правительствынгаа иимэ ехэ анхарал табижа байхадань, бидэнэр бүришье оролдосотойгоор хүдэлхэ зэргэтэй болоно бшуубди.

Манай коллективтэ 11 медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд хүдэлнэ. Ээлжээ ээлжээгээр ябажа, далаад шахуу гүүртэ, отарануудай малшадые хангажа байдаг юм. Графигай ёһоор алдууригүй ябагдадаг.

Отара, гүүртэ бүхэн дээрэ санбюллетень гаргагдадаг, һэргылэмжын хүдэлмэри хэгдэдэг, ариг сэбэрые яажа сахижа байха тухай элидхэл, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэдэг юм. Үбшэнтэн бүхэн харууһан доро байжа, саг соогоо туһалуулжа, зохихо эм домоор хангагдажа байдаг.

Хурьга абалгын эхилхын урда хонишодой фермэ, отарануудаар ябажа, грипп үбшэнине һэргылһэн тарилга хэдэг заншалтайбди. Хэрбээ хэн нэгэнэй үбшэлөө һаань, түргөөр больницада оруулжа, һайн болоторнь эмшэлжэ табидагбди.

Иимэ хүдэлмэри һайнаар ябуулдагаймнай ашаар үбшэлхэ зон үсөөн байдаг юм.

Мүн хабарай тарилгада оролгоной гү, али таряа хуряалгын эхилһэнһээ холо урид механизаторнуудай бэеын тамирые шалгажа, зүбшэл үгэдэгбди.

Малшад, механизаторнууд заабол медицинскэ аптечкотэй байдаг. Тэндэнь гар, хүлөө адабал туһалха эм дом, марли, хүбэн хүрэтэрөө хэтэй байдаг юм.

Илангаяа оролдосотой һайнаар хүдэлжэ байһан медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые нэрлэбэл А. Протасова, И. Яковлева, М. Гизатова гэгшэд болоно. Эдэ нүхэд дүй дүршэл ехэтэй, хүдэлмэридөө үнэн сэхээр хандажа, жэшээтэ һайнаар хүдэлдэг гэжэ олондо үнинэй мэдээжэ болонхой.

Энэ үе соо минишье ажабайдалда болоһон хубилалтанууд олон ааб даа. Нэн түрүүн сельскэ Соведэй депутат болоһондоо омогорхоноб. Хүн зонойнгоо үзүүлһэн энэ үндэр этигэл найдабарие харюулжа ябахые хододоо оролдодогбди.

Минии участогта 30 үрхэтэ айл ороно. Ходо ябажа, һунгагшадайнгаа эрилтэ гуйлтыень мэдэжэ байдагби.

Олон үхибүүдтэй айлнуудай үхибүүдые яслида гү, али интернат һургуулида оруулха асуудал ходо гарадаг. Архи уужа, үхибүүдээ хүмүүжүүлдэггүй, гэр бүлэеэ шуугиулдаг бүлэнэрэй эхэ, эсэгэ байха эрхыень хаһаха ушаршье тохёолдоһон юм. Архиншадтай эрид сэхэ тэмсэл ябуулагдадаг.

Гадна муу байратай байһан малшад байраа шэнэлүүлхэ талаар хандадаг. Таһархай, Нуга гэжэ газарнуудта хонишодой байха хоёр шэнэ байрын барилга түргэдхэгдэжэ, ашаглалгада оруулагдаа бэлэй.

Арбадахи табан жэл соо урдаа бүри ехэ зорилгонуудые табяад, эршэмтэйгээр хүдэлжэ, хүн зонойнгоо элүүр энхын түлөө үдэрһөө үдэртэ эсэшэгүйгөөр тэмсэхэ байһан тухайгаа мэдүүлхэ дуран хүрэгдэнэ.

З. КОРОТКОВА.
Зэдын аймагай Белоозёрско больницые даагша, Буряадай АССР-эй габьяата врач.

Мария Головина (баруун гарһаа) Наталья Ледяева хоёр Оренбургын хөөбэр пулаадуудай фабрикада нэхэгшэдээр ажалладаг. Иимэ пулаадууд бүхы дэлхэйдэ суурхадаг.

Үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлэй туршада фабрика 220 мянган пулаад нэхэжэ гаргаһан, арбан ондоо зүйлынь гүрэнэй Шанаран тэмдэгтэ хүртэһэн байна.

ТАСС-ай фотохронико.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-тэ ҺУНГАГДАХА РСФСР-эй РАЙОНУУДАЙ АРАДАЙ СҮҮДҮҮДЭЙ СПИСОК БАТАЛХА ТУХАЙ

«РСФСР-эй районуудай (городуудай) арадай сүүдүүдые һунгаха дүримэй» 16 ба 18 статьянуудай үндэһөөр Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум иигэжэ тогтообо:

Буряадай АССР-тэ һунгагдаха РСФСР-эй районуудай арадай Сүүдүүдэй доро дурсагдаһан список баталха.

аймагуудай, районуудай арадай сүүдүүдэй нэрэ	аймаг, районуудта һунгагдаха арадай судьянарай тоо
1. Баргажанай аймагай арадай сүүд	2
2. Баунтын аймагай арадай сүүд	1
3. Бэшүүрэй аймагай арадай сүүд	1
4. Зэдын аймагай арадай сүүд	2
5. Яруунын аймагай арадай сүүд	2
6. Загарайн аймагай арадай сүүд	3
7. Захааминай аймагай арадай сүүд	2
8. Кабанскын аймагай арадай сүүд	4
9. Хурамхаанай аймагай арадай сүүд	1
10. Хяагтын аймагай арадай сүүд	2
11. Хэжэнгын аймагай арадай сүүд	1
12. Мухар-Шэбэрэй аймагай арадай сүүд	2
13. Ахын аймагай арадай сүүд	1
14. Прибайкалиин аймагай арадай сүүд	2
15. Сэлэнгын аймагай арадай сүүд	3
16. Хойто-Байгалай аймагай арадай сүүд	1
17. Түнхэнэй аймагай арадай сүүд	1
18. Улаан-Үдын аймагай арадай сүүд	2
19. Хорнин аймагай арадай сүүд	2
20. Железнодорожно районой арадай сүүд	5
21. Октябрьска районой арадай сүүд	4
22. Советскэ районой арадай сүүд	4
Республика дотор бүхыдөө:	48

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной февралиин 11.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Ц. Д. ГАЛСАНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын совет болон партиин органуудта олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой парткомой секретарь Цыдып Доржиевич Галсановые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной февралиин 20.

СОВЕТ АРМИИН БОЛОН ДАЛАЙН СЭРЭГЭЙ ФЛОДОЙ ҮДЭРЫЕ УГТУУЛАН

Ленинградай Ленинэй орденто Улаан Тугта М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ далайн сэрэгэй училищи байтуулагдаһаар 75 жэлэйнгээ ойе эдэ үдэрнүүдтэ тэмдэглэнэ.

Үнгэрһэн дайн тухай гансал ном, фильм болон дайнай шухаг зүйлнүүдээр мэдэхэ 70-аад онуудай хүмүүжүүлэгшэд үбгэ, эсэгэнэрэйнгээ эстафетые дамжуулан абажа, дүй дүршэлтэй багшанарай хүтэлбэри доро сэрэгэй һургуули гарана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: курсантнууд тренажер дээрэ һорилго гарана.

ТАСС-ай фотохронико.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Д. Д. ДАМБАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ, совет органуудта удаан саг соо һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Мухар-Шэбэрэй аймагай Хушуун-Үзүүрэй ажалшадай депутадуудай сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Дашибыл Дамбаевич Дамбаевые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной февралиин 20.

АШАГ ҮРЭ ЕХЭТЭЙ ХАРИЛСААН

СССР-эй ба ГДР-эй электротехнигүүдэй хамтын хүдэлмэри тухай хөөрэжэ үгэхыень АПН-эй корреспондент Альфред Булатов СССР-эй электротехническэ промышленностиин министрэй орлогшо А. И. МАЙОРЦДО ...байна.

— Мүнөө үедэ СССР ба ...эб асуудалнуудаар ...ческа, эрдэм, техни... ...арилсаанай үргэн ехэ ...ка бэелүүлжэ байна. ... дашарамдуулан, ...й Иванович, СССР-... ...эй электротехни... ...гүс программаяа ямар ...бэелүүлжэ байна гээ...

...анай асуудалда ха... ...ынгаа урда тээ иимэ ...урдахые хүсэнэб. Эр... ...техникын хүгжэлтэ дэб... тодорхойлдог арадай ...һалбаринууд бии гээ... ...эдэ һалбаринууд ороной ... хүгжэөлгэдэ ни... ...нүлөө үзүүлнэ. Үй... ...лэн гаргаһан продук... ...аа хаанагүй үргэнөөр ...эгдэдэг электротехни... промышленностине ...үрүүн дурдажа болоно. ...түхөөрэлгэнүүдые ...гаргаха, нарижуулан ...лха хэрэгые амжал... ...ар шиидхэһэнэй ...алай бүтээсын ур... ...тын үйлэдбэриин ...рэ, арад зоной байда... ...аралта сэхэ дулды... ...ха юм.

...бүхы зорилгонуудые ...эдэ СССР-эй ГДР-... ...техникгүүд ехэ ху... ...оруулна гээд хэлэжэ...

— **СССР-эй Электротех... промышленностиин ...рствын ба ГДР-эй ...техникын, электро... министерствын хоо... ...рилсаа холбооной ...һоор хэдэн жэл бо... ...а. Энэнь хоёр орон... ...ар туһа хүргөөб?**

— СССР ба ГДР тэ элект... ...скэ эдлэл хэрэгсэл... үйлэдбэрилэн гар... министерствэнүүд ...гүүдые туйлаа. Би... ...дансануудаа, ...хэрэгсэлнүүдые, тус... ...хаар хэлэн хүдэл... ...дүнгүүд тухай мэ... ...үдые таһалгаряагүй ...саха, мэргэжэлтэ... ...эгшинүүдаа эльгээл... ...гбди. Манай оро... ...электротехническэ ...енностине хүгжөөхэ ...эн түсэбүүдые хоёр ...ерство хамтадаа таби... ...Эрдэм-шэнжэлэлгын ...ргаануудай хоорондо ...арилсаан тогтоогдон...

...оноэ хамтын хүдэлмэ... ...нүүд ехэ. Жэшээнь, техническэ түхэл шэнжээрээ Европын бүхы оронуудайхиһаа үлүү һайн электродвигательнүүдые бүтээнэбди. Совет эрдэм, техникын үдэрнүүдэй нёдондо намар ГДР-тэ үнгэргэгдэхэдэнь, эдэ электродвигательнүүд Берлиндэ табигдажа харуулагдаһан байна. Трансформаторнуудай хүсые тааруулан табидаг «РНТА» гэдэг тусхай түхеэрэлгэ бүхы дэлхэй дээрэ алдаршанхай. СССР-эй, ГДР-эй ба Болгариин электротехнигүүд энэ түхеэрэлгэ зохёон бүтээһэн байна.

Мүнөөнэй технологическа түхеэрэлгэ бүтээхэһээ гадна, үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэтэй технологи зохёодог юм.

Полупроводниково приборнуудые зохёон бүтээхэ талаар ГДР-тэй 1969 онһоо хойшо хамта хүдэлнэбди. Советскэ Союз продукци үйлэдбэрилэн гаргаха талаар мэргэжэжэ, аха дүү оронуудай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангаха гэһэн уялга абаа һэн.

— **Хамгаараа хүдэлхын тула юундэ энэ темэ шэлэгдэн абтаһан байгааб?**

— Ушарынь юуб гэхэдэ, полупроводниково оньһон техникэ бүтээхэ хэрэгтэ манай электротехнигүүд горитой амжалта туйланхай. ТЧ, ТД ба Т-500 түхэлэй тиристорнүүд дээрэ дурдагдаһан Берлиндэхи мыставкэ дээрэ табигдаһан юм. Т-500 түхэлэй тиристорнүүд элетровозуудта, троллейбуснүүдтэ, метрополитенэй поезднуудта, дүтэ шадарай хотонуудай хоорондо ябадаг поезднуудта тодхогдон табигдахадаа, эрхим һайн байһанаа харуулаа.

Берлиндэ хэлсээ баталһанай һүүлээр совет техническэ бюро эмхидхэгдээ һэн. Тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэд «Электроник-Хандель» гэжэ эмхиин мэргэжэлтэдтэй хамта ГДР-эй предприятинуудта совет полупроводниково приборнуудые үргэнөөр хэрэглэхэ тухай ехэ хүдэлмэри ябуулдаг юм. Эдэ бүгэдэ социалис экономическа харилсан нэгэдэлгын гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ туһалдаг байна.

— **Мүнөө СССР-эй ба ГДР-эй электротехнигүүд юу хэжэ байнаб?**

— Жэшээнь, эрхим шанартай булад хайлуулан абахын тула 30 тонно багтаамжатай өөрсэ шухаг плазменна хайлуулгын пеэшэн зохёон бии болгохые оролдожо байна. Эдэ агрегадууд буладай шанарые дээшэлүүлдэг үнэтэй зүйлнүүд болохо хром ба вольфрамые алмаха арга олгоно. Эрхим шанартай металл хайлуулан абалгада элдэб газ хэрэглэхые энэ технологи дурадхана.

Гадна, плазменна пеэшэн абяагүйгөөр хүдэлдэг. Энэнь тэрэнэй хойноһоо харууһалгые хүнгэн, тааруу һайн болгодог байна. Жэбэрдэггүй булад нимагтал иимэ пеэшэн соо хайлуулагдаха аргатай бшуу.

— **СССР-эй ба ГДР-эй электротехнигүүдэй харилсаан ямар ерээдүйтэй гээшэб? Ойрын ерээдүйдэ хоёр ороной мэргэжэлтэд ямар тодорхой зорилгонуудые шиидхэхэб?**

— Манай оронууд экономическа, эрдэм, техникын харилсаа холбоогоо саашадань гүнзэгырүүлэн хүгжөөхые хараална. Манай оронууд эрдэм, техникын бүхы арга нөөсэнүүдые али бүхы талаарнь хэрэглэхые хүсэнэ. Энэ хадаа хамтааран ажаллаха гол зорилго болоно бшуу. Тэрээнһээ гадна, бүтээн гаргагдаһан эдлэл хэрэгсэлнүүдэй техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, продукцине стандартизацилха, бүри нарин һайн болгохо, технологинь һайжаруулха зорилгонууд бидэнэй урда табигдана.

СССР-эй ба ГДР-эй хоорондо электротехникын харилсаа тогтоодог Хүдэлмэришэ саг үргэлжын бүлэг 1976—1980 онуудта арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбүүдые нёдондо намар зүбшэн хэлсэжэ дүүргэһэн юм. Оронуудай үйлэдбэриин номенклатура, тусхай шэглэл зүбшэн хэлсэгдээ.

СССР-эй ба ГДР-эй хоорондохи экономическа, эрдэм, техникын харилсаагаар правительствануд хоорондын комиссиин һүүлшын заседани 1974 оной хабар болож, электротехническэ промышленностьда шухала хэрэгтэй технологическа тусхай түхеэрэлгэ гаргаха завод Советскэ Союзай бариха тухай хэлсээндэ гар табигдаа һэн. Энээнтэй дашарамдуулан, барилгада хабаадаха оронуудай эрдэм-шэнжэлэлгын, проектно-конструкторска эмхи зургаануудай харилсаае үргэдхэхөөр хараалагдана.

Ехэ зорилгонууд урдамнай табигданхай. Гэбэшье хамтын хүдэлмэриин дүй дүршэл, СССР-эй ба ГДР-эй мэргэжэлтэдэй эбтэй эетэй, шэн габьяата ажал эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэдэмнай туһалха гээд этигэн найдажа байһанаа мэдүүлнэбди.

(АПН)

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО — ХИЛЫН СААНАҺАА

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

«Ленинэй парти дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй манлайда ябла, мүнөөшье ябана, саашадаашье ябаха юм. Тэрэ бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада түүхэтэ үг зорилгоёо бэелүүлнэ», — гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер һаяхан хэлэбэ. Социалис оронуудай аха дүү партинуудай КПСС-тэ ямараар хандадаг байһые, манай партиин XXV съездын урда тээхи үдэрнүүдтэ энэ хандасын бүри халуун дулаан болоһые эдэ үгэнүүд элирхэйлэн гэршэлнэ.

Социалис хани нэгэдэлгэ оронуудай олон мянган хүдэлмэришэнэй коллективүүд эгээл үнэтэ юумэеэ — габшагай ажалаа КПСС-эй XXV съездэ зорюулна. «КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ» — гэһэн вымпелнүүдые ГДР-эй, Чехословакиин, Польшын, Болгариин, Венгриин, Монголой предприятинуудта хаража болоно.

Эрхим һайн шанартай булад хайлуулдаг «Варшава» гэжэ заводой металлургнууд КПСС-эй XXV съездэ зорюулжа арьбалһан материалаараа түсэбөө гадуур хайлуулга хэбэ.

Монголой барилгашадай коллективүүд КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ 100 үдэрэй габшагай вахтада жагсажа, зэд молибден шаналжуулдаг «Эрдэнэт» гэжэ Азида эгээл ехэ комбинадые эршэтэйгээр барижа байнхай.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ Болгариин металлургиин тугшан — Кремниковско комбинадай булад хайлуулагшад эдэ үдэрнүүдтэ сүүдхэ бүхэндэ түсэбһөө гадуур 200 тонно металл шудхана.

«КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулжа, Советскэ Союзда эльгээгдэхэ хоолой соргонуудые эрхим шанартайгаар болзорһоонь урид гаргаха» гэһэн уряа доро ЧССР-эй Хомутовско хоолой соргын заводой хүдэлмэришэд ажаллажа байна.

Манай партида социалис оронуудай ажалшадай гүнзэгы сэдьхэлһээ дуратай байһан тухайнь, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай хүсые эршэтэ ажалаараа батадхахаар эрмэлзэжэ байһан тухайнь эдэ баримта мэдээнүүд гэршэлнэ (ТАСС).

ДАМАСК

Эб найрамдалта программын хүсэ нүлөөн

ТАСС

Ленинэй агууехэ партиин XXV съезд коммунизм байгуулгын замаар дабшажа ябаһан гансал Совет ороной байдалда бэшэ, харин уласхоорондын коммунис ба национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдые хүгжөөлгэдэ шухала удха шанартай хэрэг болохо байна гэжэ Сириин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Халед Багдаш мэдүүлээ.

Съездын баталан абаһан эб найрамдалта программа хүсэ нүлөө ехэтэй, һайн үндэһэ һууритай байна гэжэ КПСС-эй XXIV съездһээ хойшонхи саг элирхэйлэн гэршэлһэн байна гээд тэрэ тэмдэглээ. Бүхы арадуудай аша туһада харюусаһан энэ программа арадуудай бэеэ дааһан байдалые, эдэнэй эрхэнүүдые хүндэлһэнэй үндэһөөр эб найрамдал бэхижүүлжэ болоно гээд бодото байдал харуулна.

Советскэ Союз түдэгэсэжэ байнгүй, арадуудаи энэ эрхые дэмжэн, эдэнэртэ политическэ, экономическа, сэрэгэй туһаламжа үзүүлдэг байна. Совет орон хадаа бүхы дэлхэйн арадуудай үнэн нүхэр болоно гэжэ гансал Сириин бэшэ, харин бүхы дэлхэйн патриотическа хүсэнүүд һайн мэдэдэг юм. Америкын империализмын дэмжэлгэ доро Израилиин зэрхэг түримхэйшүүлэй үүдхэһэн харата муухай ябуулгануудта эсэргүүгээр тэмсэхэдэнь, Сириин Араб Республикада, мүн араб бусад арадуудта Советскэ Союзай үзүүлһэн туйлай ехэ туһаламжыень араб патриот бүхэн хэзээдэшье мартахагүй.

ВАШИНГТОН

США-гай конгрессстэ

ТАСС

Конгрессэй уридшалан хэгдэһэн зүбшөөлгүйгөөр Анголодо Америкын зүгһөө сэрэгэй али бүхы туһаламжа үзүүлхые хориһон гадаадада сэрэгэй туһа хүргэхэ тухай хуулиин проектдэ оруулагдаһан заһабарине түлөөлэгшэдэй палатадахи уласхоорондын харилсаанай асуудалнуудые шиидхэдэг комисси һайшаагаа.

Анголодохи ФНЛА, УНИТА гэдэг бүлэглэлнүүдтэ Холбоото Штадуудай зүгһөө мүнгэ һомолхые хориһон шиидхэбэри сенат, түлөөлэгшэдэн палата урда тэрэнь абаһан юм.

НЬЮ ЙОРК

Аюулгүйн Соведэй заседани

ТАСС

ООН-ой Аюулгүйн Соведэй заседани һаяхан болож, Сомалиин Демократическа Республика ба «Францын Сомали» гэжэ нэрлэгдэдэг Джибутиин хоорондохи хилэ шадар һаяшаг болоһон зэбсэгтэ хёмороо зуришуулдэгчэй асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байна. Сомалиин ба Франциин түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдые заседанида хабаадагшад шагнаба.

СДР-эй түлөөлэгшэ Абдиризак Хаджи Хуссейн үгэ хэлэхэдээ, Франциин сэрэгүүдэй Сомалиин газар дайда руу нэбтэрэн орожо, хилэ шадархи Лоядо тосхонине буудаһан тухайнь хөөрэбэ. Эдэ ябуулганууд ООН-ой Уставта таарахагүй байна. Тиин саашадаа Франци СДР-тэ эсэргүү ябуулгануудаа болюулха ёһотой гэжэ һануулга хэхыень тэрэ Аюулгүйн Соведые уряалба.

Франциин сэрэгүүдые эндэһээ гаргажа, Джибутида Франциин сэрэгэй баазануудые үгы хэхэ шухала. Энэнь Африкын тус хубида эб найрамдал, аюулгүйн байдал хангаха арга олгоно.

Франциин түлөөлэгшэ Л. де Гиренго үгэ хэлэхэдээ, Франциин сэрэгүүд хилэ шадархи Лоядо тосхонине түрүүлэн буудаа, Сомалиин газар дайда руу нэбтэрэн ороо гэһэн баримтые буруушааба. Пассажирнуудые һуулгаһан Франциин автобусые Сомалиин эрьеые сүлөөлхэ фронтын гэшүүдэй бариһанһаань уламжалан, иимэ ябуулга гараһан байна гэжэ тэрэ урдань хэлэгдэдэг үгэнүүдые дабтаба.

ЛОНДОН

Дахуулнуудай сэрэгүүдтэ Пекин туһална

ТАСС

Анголын Арадай Республикада эсэргүү харата муухай ябуулгануудые хэжэ байһан ФНЛА-гай бүлэглэлдэ Пекин туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлжэ үргэлжэлһөөр.

ФНЛА-гай удамаршаа Холден Роберто Иоганнесбургын «Ранд дейли мейл» газетэдэ статья толилуулхадаа, минии хүтэлдэг бүлэглэлдэ Хитад сэрэгэй ехэ туһа хүргэдэг байгаа, мүнөөшье хүргэжэ байһаар гэжэ мэдүүлбэ. Тэрэнэй хэлэһэнэй ёһоор, баталагдан абтаһан хэлсээнэй үндэһөөр Хитад, тодорхойлон хэлэхэдэ, сэрэгэй инструкторнуудые Заир худар эльгээһэн байна. Эндэ тэдэнь ФНЛА-гай солдадуудые һургаһан бэлдэнэ.

Бидэнние Пекинтэй харилсаагаа таһалаа юм ха гэһэн мэдээсэлые ФНЛА-гай удамаршаа эрид арсаа. «Би КНР-һээ Киншаста байдаг элшэн сайдтай ходо уулзажа, Пекинһээ хани ёһоной албанай хэрэгээр ерэһэн делегацинуудые угтажа байдагби. Хитад маанадтай тогтооһон заншалта хани барисаанһаа арсаагүй гэжэ баталха байнаб», — гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Мүнөө үедэ ФНЛА Анголодо сэрэгэй шэнэ ябуулгануудые хэхын тула а сэрэгэй ехэ туһаламжа абажа байна гээд Х. Роберто мэдүүлбэ.

БОНН

«КПСС мүнөө үедэ»

ТАСС

КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һаншаагдан абтаһан эб найрамдалта программа марксистско-ленинскэ теориие хүгжөөлгэдэ шухала хубита болоһон байна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй тус программые соносхон мэдээсэһэнһээ хойшонхи үе соо уласхоорондын оршон байдалда нилээд ехэ һайн хубилалтанууд болоо. Советскэ Союз эдэ үйлэ хэрэгүүдэй үүсхэлшэ болоһон байна гэжэ Баруун Германиин «Марксистише блеттер» гэжэ хэблэлэй барлан гаргаһан «КПСС мүнөө үедэ» гэжэ ном соо хэлэгдэнэ. Германиин Компартиин Гессенскэ эмхиин секретарь Ф. Шустер тэрэнэй авторынь.

Совет арадай материальна ба соёлой хэмжээе улам дээшэлүүлхэ, бата эб найрамдал болон уласхоорондын аюулгүй байдал хангаха талаар КПСС-эй бэелүүлдэг политика тухай ном соо хөөрэгдэнэ.

ВАШИНГТОН

Үргэн ехэ арга боломжонууд

ТАСС

Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай хамтын оролдолгонууд дэлхэй дээрэ эб найрамдал батадхаха хэрэгтэ шухала нүхэсэл болож шадаха байна гэжэ США-гай конгрессэй түлөөлэгшэдэй палатада республиканецуудые хүтэлбэрилэгшэ Дж. Роудс мэдүүлээ.

Совет-американ харилсаае һайжаруулга медицинэ эрдэм наука, соёл культура болон бусад һалбаринуудай асуудалнуудаар харилсаа холбоогоо хүгжөөхэ арга хоёр орондо олгоно гээд тэрэ ТАСС-ай корреспондент-тэй хөөрэлдэхэдөө тэмдэглэбэ. «Союз», «Аполлон» гэжэ онгосонуудаар замбуулинай дайдада хэгдэһэн амжалтата туршалга эрдэм, техникын асуудалнуудаар һайн харилсаа тогтоожо болохо байһыень харуулба. СССР-эй ба США-гай хоорондохи али алиндань ашатай гуһаган харилсаанай ашаг үрые сэгнэхэнь хүшэр байна гэжэ Дж. Роудс хэлээ.

ТОЛИ

АНСАМБЛЬДА — ГАНСАЛ БАМ-айхид

Сэсэглэhэн тэрэнгиин hоггомо hайхан үнэр «Нижнеангарсктрансстрой» трестын эхэнэрнүүдэй хамтын байра соо хангалтана. Лидия Барабошкина Любовь Манзулова хоёрой таhалгануудhаа энэ хангал тарана. Хойто-Байгалай тэрэнгиин уян мүшэрнүүдтэ ягаахан дэльбэтэ сэсэгүүд hалбаранхай. Эдэ сэсэгүүд олон бэшэшье hаа, басагадта ехэ хайратай.

Эдэ сэсэгүүд хадаа Курла хушуун дээрэ байгуулагдаhан түрүүшын вокальна-инструментальна ансамблиин түрүүшын концертын түрүүшын бэлэг юм.

— БАМ-ай барилгашадай тосхондо эмхидхэгдэhэн уран hайханай коллектив өөрын нэрэтэй үшөө болоодүй. Ансамбльда эрхим hайн нэрэ hанаха конкурс ерээдүйн Северобайкальск хотын залуушуулай дунда дэлгэрэнхэй. Ансамблиин нэрэдэ агуу барилгын, мүн манайшье ажалша коллективэй шарай харуулагдаха зэргэтэй, — гээд «Нижнеангарсктрансстрой» трестын хүтэлбэрилэгшэ В. М. Кривочуприн хүбүүдтэ хэлээ. — Эмблемэ дээрэнь «Б—М» гэhэн үзэгүүдhээ гадна, манай Хойто-Байгалай нэгэ тэмдэг хэрэгтэй.

Трестые хүтэлбэрилэгшэд залуушуулай үүсхэл халуунаар дэмжэн, тэдэнэй мүнөө үеын югославска инструментнүүдые абахадань туhалаа.

Байгал-Амарай магистралиин номин Байгалай хүбөө дээгүүр гараhан Курла хушуундахи барилгашадай тосхондо шэнэ ансамблиин түрүүшын концертнүүд амжалтатайгаар үнгэржэ байнхай.

Гансал бамайхидай хабаададаг, мүнөө үеын агуу барилгын шарай харуулhан ансамбль тухай хөөрөөгөө эхилэе.

Северобайкальскда хүгжэмэй hургуулиин нээгдэхэтэй хамта энэ ансамбль байгуулагдаа hэн. Москвагай гүрэнэй соёлой дээдэ hургуули дүүргэhэн Сергей Давыдовай сэнхир вагончик тээшэ хүгжэмдэ дуратай хүбүүд, басагад hубарилдаа. Ансамбльда орохо дуратайшуул тон олон байжа, ното мэдэдэг, оркестртэ наадаhан дүршэлтэй хүнүүд шэлэгдэн абтаа.

Жэшээлхэдэ, ударник Володя Кириченко хэдэн жэлдэ студентнүүдэй оркестртэ наадаhан, гитарист Александр Лапин Сибириин залуу хото Ангарскда «Нефтяник», «Энергетик» гэжэ соёлой ордонуудай уран hайханай хүдэлмэридэ олон жэлдэ хабаадаhан. Тэдэ хоёр ансамбльда суг ерээ.

Владимир Кириченко нёдондо зүүн юридическэ институт дүүргээд, БАМ-да зорижо ерээ. Мүнөө тэрэ дотоодын хэрэгүүдэй линейнэ таhагай инспектор юм.

— Агуу барилга дээрэ юушье хэдэггүй ори гансахан хүн гээшэб, — гээд тэрэ шоглоно. — Барихаар гэмтэд үгы.

Үндэр жэбжэгэр бэетэй, дээдэ урал дээрээ энеэдэтэйгээр арбайhан зөөлэн hахалтай Александр Лапин Хойто-Байгалда табадахи үбэлөө түргэн урасхалта Тыя горхоной эрьедэ үнгэргэжэ байнхай.

— Би эндэ гэртээ шахууб, гансал эжымни үгы. hамгамни, эсэгэм барандаа эндэ хүдэлнэ, — гэжэ тэрэ хөөрэнэ. Тэрэнэй эсэгэ Геннадий Иванович Лапин мэдээжэ хүн. Тэрэ Зүүн Сибириин инженерно-барилгын бэдэрэлгэнүүдэй трестын 5-дахи партиин буровой мастер юм. Сибириин олон хотонуудай тэндэхи газар малтажа шалгалта хэhэн байха. Уянга hайхан шүлэгүүдые бэшэдэг. Зарим шүлэгүүдынь Эрхүү хотодо гаргагдадаг литературно-уран hайханай «Ангара» альманахта хэблэгдэhэн юм. Александр эсэгынгээ дэргэдэ мастерай туhалагшаар хүдэлдэг.

Үдэшэ бүхэндэ Саша гурбан модо ябагаар ябажа, репетицидэ ерэдэг. Халташье хожомдожо болохогүй. Давыдов шэнэ коллектив эмхидхэхэдээ шанга эрилтэ табяа hэн.

— Сэхыень хэлэхэдэ, иимэ богонихон болзор соо иимэ амжалта туйлагдаха гэжэ hанаагүй hэм. Эрхим hайн инструментнүүд абтаа, ансамбль, хүгжэмэй hургуули байгуулагдаа. Эдэ бүгэдэ Давыдовай ашаар хэгдээ. Тэрэнние Нижнеангарскын хүгжэмэй hургуулиин директор болгохо гэжэ дэмы hанаhан байгааб, — гээд Хойто-Байгалай аймгүйсэдкомой соёлой таhагые даагша Мария Михайловна Плотникова Сергей Давыдовай хүтэлбэрилхы бэлиг шадабари магтан хөөрэнэ.

Сергей Давыдов ехэ анхаралтайгаар репетици үнгэргэнэ. Хэн нэгэнэй алдуу гаргабал, тэрэ доронь заhана. Гайхамшаг хүгжэм зэдэлүүлhэн органолын клавишанууд дээгүүр хоёр дали мэтээр гарнуудынь элинэ. Хэдэн hарын саада тээ тэрэ Подмосковьедо томо соёлой ордоной директор байhанаа ерээ гээд hанахаар бэшэ. Ниислэл хотоёо орхижо, юундэ, хайшан гээд ерээ гээшэб гэhэн асуудал ээлүүдгүй бодолдо ороно.

— Мэдэнэгүйб даа, — гээд минии асуудалда С. Давыдов харюусаба. — БАМ тухай дуулахадаа, hуужа байжа шадахаа болишоо hэм. Энэ мэдэрэл тухайгаа хэлэхэнь бэрхэтэй. Хүн хэзээшьеб даа нэгэтэ өөрынгөө зам олодог ха юм.

Сергей Новоселов — трубач. Хүхюун зантай энэ хүбүүн юундэ БАМ ерэhэнээ тон hайн мэдэнэ.

— Барилга хэхэеэ. Ондоо юуншьегүй, — гээд шара hахалаа эльбэн харюусана.— Түрэл Ленинградайнгаа барилганууд дээрэ дэмы шалгалта гараагүй байхаб. Үгы даа, нүхэд, битнай барилга хэхэеэ эндэ ерээб.

Нюргаар үндэр бэшэ, хараха янзада багахан бэетэй Сергей вагончик соогуур бардамаар алхална. Шадалтай, хүсэтэй хүн гээд харан сасуугаа мэдэхээр. Нева мүрэнэй эрьеhээ зорижо, Байгал далайн эрьедэ шэнэ хото бодхоохоёо ерэhэн энэ хүбүүн мүнөө үедэ баржа дээрэ шкиперээр хүдэлнэ. Байгалай мүльhөөр хушагдахада, тэрэ эрьедэ буугаад, трубагаа абаад, Сергей Давыдовта ошоо.

Дэлгэр сэдьхэлтэй Сергейдэ хүбүүд ехэ дуратай. Сергей Новоселовтой хамта хахад жэлэй туршада Ленинградай барилганууд дээрэ Люба Манзулова шалгалта гараа hэн. Тэрэ өөрөө Сибириин хүн. Ангарска политехникум дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр Ленинград хото эльгээгдээ бэлэй. Гэбэшье БАМ-ай баригдажа эхилхэдэ тэрэ тэсэнгүй ерээ.

— Минии саг ерээ гэжэ гансата ойлгоо hэм. hайн хүдэлдэг байгааб. Олон нүхэдтэйшье hэм. Гансал байгаалидань тааража ядагша hэм. Нарhад, тунгалаг Байгал, Ангар тээшэ зүрхэм тэгүүлдэг hэн, — гээд, тэрэ БАМ-да ерэhэн түрүүшынгээ үдэрнүүд тухай хөөрэнэ.

Ленинградай комсомолшуудай «Дзержинец» отрядай комиссар, анханай ангарчанка Любовь Манзулова барилга дээрэ мастераар хүдэлхэhөө гадна, ансамблиин дуушан болонхой.

Ансамблиин хоёрдохи дуушаниинь «Нижнеангарсктрасстрой» трестын экономист Лидия Барабошкина юм. Хонгёо hайхан хоолойтой басаган мүнөө үедэ ансамблиин артистнуудай хубсаhа бэлдэжэ байна. Түмэр замай инженернүүдэй институт Новосибирск хотодо дүүргэhэн юм.

Ансамблиинхидан дунда эгээл сүлөөгүй хүн гэхэдэ, хоёрдохи гитарист, дуушан Алексей Буреев юм. Тэрэ 575-дахи барилга-хабсаралгын поездын мастераар хүдэлдэг. Тэрэнэй хүтэлбэри доро хэдэн бригаданууд, тэдэнэй дунда А. Ерёменкын комсомол-залуушуулай түрүү бригада хүдэлнэ. Репетицидэшье тэрэ наряад, табель болон бусад олон саарhа баринхай ерэдэг.

Үбэлэй богони үдэр түргэн үнгэрнэ. Саhаар хушагданхай Байгалай ууланuудай шобхо үндэр оройнуудай саагуур наран далда ороно. Эдэ уулануудые нэбтэ сохин хэдэн модо утатай түрүүшын тоннель баригдаха. Курла хушуунда үдэшын саг ерээ. Ерээдүйн хотын үсөөн гэрнүүдэй сонхонууд харанхыда гэрэлтэнэ. Вагончигуудай нэгэнhээ солгёон хонгёо дуунай аялга зэдэлэн, нарhадай орой дээгүүр зэдэлнэ. Магистралиин барилгашадай согтой хүхюун марш ханхинана.

Д. САНЖИЕВ.
Северобайкальск — Улаан-Үдэ.

УРАН ШҮЛЭГЭЙ ҮДЭШЭ

М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын хүдэлмэрилэгшэд үе үе болоод лэ уншагшадай конференцинүүдые, шэнэ ном зүбшэн хэлсэлгэ болоод уран зохёолой үдэшэнүүдые үнгэргэжэ байдаг hайхан заншалтай.

Партиин XXV съездэдэ зорюулагдаhан уран шүлэгэй энэшье үдэшэ библиотекын уншалгын ехэ зал соо залуушуул, студентнэр олоороо сугларaa.

«Эхэ орон тухай, парти тухай, хабар тухай» гэhэн уряатай уран шүлэгэй үдэшэдэ РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат, Буряадай арадай поэт Н. Г. Дамдинов, Буряадай АССР-эй республиканска шангай лауреат Ц-Д. Дондокова, мэдээжэ поэдүүд Ч-Р. Н. Намжилов, Ц-Ж. А. Жимбиев, А. Г. Румянцев, залуу поэдүүд Виктор Гуменюк, Маргарита Лука... гэгшэд хабаадаа.

Поэдүүд Эхэ орондоо, ... рэл партидаа зорюулhан ... лэгүүдээ сугларагшадай ... уншаа. Мүн эхин хаба... хай, инаг дуран тухай ... лэгүүд зэдэлээ.

КПСС-эй XXV съезд... туулан, республиканска... лиотекын хүдэлмэри... «Буряадай зохёолшод... Эхэ орон тухай» гэhэн... мой выставкэ эмх... «XXV съездые угтуула... hэн уряа доро элдэб ли... туратай выставкэ нээгдэ... Эндэ коммунизм тээшэ... хижа ябаа манайороной... жэлтын зам харуулhан ... мууд табигданхай.

Манай кор...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Б...дай АССР-эй республи... шангай лауреат Ц. Д... докова шүлэгүүдээ у... байна.

К. МУНКУЕВАЙ фо...

АРАДАЙ АМАН

ЗОХЁОЛОЙ

АБДАРhАА

ТҮРЭ ДЭЭРЭ хэлэгдэдэг үреэл

**hахал сагаан үбгэн
боложо,
hаншаг сагаан хүгшэн
боложо,
Түрөөр бууха басагатай,
Төөлэй хүндэхэ хүбүүтэй
Боложо,
Ута наhа наhалжа,
Удаан жаргал эдлэгты!
Ардагай hайн хүлэгтэй
боложо,
Ашанараар олон ураг
болоё.
Зээрдын hайн хүлэгтэй
боложо,
Зээнэрээр олон ураг
болоё.**

Хэшэг абахадаа хэлэгдэдэг үреэл

**1. Агта хүлэгтэ
Ашаан боложо,
Амбан түрэ хуримда
Хэшэг боложо ерэhэн
эдеэнтнай
Хэмгүй ехэ боложо,
Үри хүүгэдтнай
Үнэр баян жаргаг!
Эмниг мориндо
Ашаан боложо,
Энхэ түрэ хуримда
Хэшэг боложо ерэhэн
эдеэнтнай
Хэмгүй ехэ боложо,
Хүүгэд үринэртнай
Үнэр баян жаргаг!
2. Түрэмнай
Түб hайн бүтэжэ,
Найрнай
Нам hайн бүтэжэ,
Үри хүүгэднай
Үнэр баян жаргаг!**

Н. ХАНДАЖАПОВА.
Захааминай аймаг.

Буудамшуу

ХУЛИГАНУУДТА ТЭМСЭХЭ

ХУЛИГАН ябадал гаргагшад харанхытай нүхэсэдэг гэжэ зүб хэлсэдэг. Юундэб гэхэхэдэ, харангыгаар бэеэ далдалаад, хүндэ танигдангүй, хара хэрэгээ бэелүүлхэдээ, хуулиин урда харюусахагүйбди гэжэ найдана бшуу.

1976 оной январиин 26-най үдэшын 20 сагта Улаан-Үдын Ермаковскын үйлсөөр Борис Хаптаев, Анатолий Федотов, Сергей Полянский гэгшэд ама халамгайнууд алхалжа ябаба ха. Нюдэндэнь хоёр хүн тудашаба. Тэдэнь Р. Ц. Чагдуров, В. С. Раднаев хоёр байгаа.

— Аh-haa! Та хоёр хэд гээшэбта?—гэжэ түрүүшынхидэнь үhэрилдэбэ.

— Бидэ хүнүүд гээшэбди, —гэжэ нүгөөдүүлынь харюусаба.

— Аа-а! Хүнүүд гээшэбтаа? Эдигты энээниие,—гээд Хаптаев гээшэнь нэгыень шаажархиба. Тиигээд лэ ямаршье зэмэгүй хоёрые гурбан хулиган тархи түрүүгүй сохижо, паншажа ороо hэн. Хэрбээ хүнүүдэй тудалдаагүй hаа, яаха байгаа юм?

Хаптаев Борис 1959 ондо түрэhэн хүбүүн, 9-дэхи hургуулиин 9-дэхи классай hурагша. hуралсалдаа оролдолго гаргадаггүй, ямаршье шалтагаангүйгоор хэшээлээ хаядаг заншалтай. hуралсалай 1-дэхи хахадые дүүргэхэдээ, журамаараа **хангалтагүй** гэhэн сэгнэлтэ абаа. Милициин хүүгэдэй таhалгын бүридхэлдэ абтаhан hурагшын журам тухай хуулиин наhа гүйсөөдүй хүүгэдэй хэрэг харадаг комиссиин зүблөөн дээрэ хэлсэгдэhэн байха юм. Мүнөө тэрэнэй болон хамта ябаhан хүйхэрнүүдэйнь хэрэг хуулиин хиналта доро абтанхай.

ЗАРИМДАА ажалдаа бараг гүүлэдэг хүн аад, хүнэй нюдэнhөө далда газарта муу ябадал гаргадаг хүйхэршүүл дайралдадаг байшоо. Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадта хүдэлдэг, 1951 ондо түрэhэн Владимир Касян гэгшэдэ хүтэлбэрилэгшэдынь бараг үнэмшэлгэ үгэhэн байна: дааhан ажалаа жэншэдгүй дүүргэдэг, ниитын ажабайдалда эдэбхитэй, арадай дружинын гэшүүн г. м.

Харин тэрэмнай hайн доторто хүн бэшэ байгаа. Улаан-Үдын Карл Марксын нэрэмжэтэ гудамжаар 1975 он... тябриин 5-най үдэшэ ... раа зайгуултажа ябата... гэ эхэнэрые байлгажа...

— Тамхи залыт!—

— Би тамхи тата... —гээд тэрэнэйнгээ са... гэхэдэнь, дахин т... бахалуурдажа захалаа... жэ нэгэ үдэшэ гурба... рые тоноhон байна... юумэниинь гэхэдэ, ... **сүүмхэ, пулаад, часы** ... нүүд. Үдэртөө хурын... геэр харагдаад, үдэшэ... но болошодог хүнүүд ... шье аюултай гэжэ ... жэшээ дээрэhээ ойлгохо... сяншье хуулиин зэм... жа, 4 жэл 6 hараар эр... hагдаа. Зүгөөр нимэ ... дай бодото нюурые ... вэйнь гэшүүд урид эл... ёhотой. Юуб гэхэдэ, ... тар нюрганайнь ... раар гэдэгтэл, ажагла... нэй хэн бэ гэжэ ... хайлхаар байhан бай...

ХАРИН Бэшүүрэй ... Хаяан нютагhаа ерэhэн ... Дугаров, Дашадоржо ... гэгшэд хулигаантаа... зон болохомнай гэжэ... ойлгоо гү? Тэдэ хоёр ... сэмбын комбинадта ... байгаа. Түрүүшынхинь ... мэриhөө таhаржа, ... бултайлгажа эхилhэн ... Харин хоёрдохинь орой... гэ hара хүдэлhэн бай...

Эдэ хоёр 1973 оной ... рпин 31-дэ архиин ... тайгаар хоёр хүнтэй ... таhа сохёод, малгайень ... гаад гүйлдэшөө. Тэд ... рэг хээд, хэhээгдэнгү... хэбди гэжэ ойлгош... эндүүрдэг. Дугаров ... хоёр балшыса барнг... дэй урда зогсоод, ... уголовно кодексын ... статьягай 2-дохи ... ёhоор 3 жэлээр эрхэ... лаа. Зүгөөр залуу тэрэ ... хүн боложо заhарха ... гогдоо. Харин хүн ... али бүдэрэлгын за... тирха гү—тэрэ хоёр... дынь hэшхэлhээ ...

АРХИНШАДТАЙ, ... ябадал гаргагшадтай ... гамгүйгөөр тэмсэхэ ... Ажалша хүнүүдэй ... хулигаанууд hаалта ... Ниитын эдэбхитэд... дружиннигуудай ... эдэбхитэй болгожо, ... нуудые хазаарлаха са...

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.00—Хоккей. ЦСКА—«Химик». 10.20 — Забhарлалга. 10.30 — «Эзэн байгыш, Хүн» — баримтата фильм. 10.50 — «Моё дело» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — А. Барто. «Когда я не пишу стихи». 12.40 — **КПСС-эй XXV съездын делегадуудтай уулзалга.** 12.55 — Р. Щедрин. «Озорные частушки» — фильм-балет (үнгэтэ). 13.15 — «Хани харилсаан» — тележурнал (үнгэтэ). 13.45 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга (үнгэтэ). 14.20 — «Элүүр энхэ байлга». 14.50 — «Ан амитадай аймаг». (үнгэтэ). 15.50 — Забhарлалга. 16.00 — Р. Щедрин. «Озорные частушки» — фильм-балет. 16.20—«Улаан талмай» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери). 18.30— РСФСР-эй гүрэнэй духовой оркестрэй концерт (үнгэтэ). 19.00 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Динамо» (М) — «Торпедо» (үнгэтэ). 21.20 — «Ан амитадай аймаг» (үнгэтэ). 22.20 — Забhарлалга. 22.30 — «Г. Свиридовэй романснууд». Н. Огренич дуулана. 22.50 — «Моё дело» — кинофильм (1-дэхи сери). 24.00 — «Время». 00.30 — «Театртай уулзалга». СССР-эй арадай артистнар Ю. Борисова Б. Чирков хоёр дамжуулга хүтэлнэ (үнгэтэ). 02.05 — Конькигаар эхэнэрнүүдэй дунда дэлхэйн чемпионат. Норвегиhээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ).

Алексей БАДАЕВ

«БАЙГАЛАЙ ЗҮҮДЭН» ГЭhЭН ШҮЛЭГҮҮДhЭЭ

ҮБЭЛЭЙ БАЙГАЛ

**Дуулим зунай наран доро,
Дуутай hарын толон доро
Дуугаа дуулан дэбхэрhэн,
Зугаа наадаяа дэлгэhэн,
Дахин уулзаха гэлсэhэн
Далай шадарайнгаа
дайдые
Таамаглан мүнөө
харахадаа
Танина гүб даа,
Үгы гү?
Шэнэ эзэнэй өөрынхеэрээ
Шэлэн мебелниень
табиhан
Урданай танил гаhалгада
Уряалгүйгөөр
ороhоншуyб.
Дары түргэнөөр
энээндэ
Дадаха гээшэ хүшэр даа.
Бүхөөр дадабал тэрээндэ
Бүри дурлаха байхаш
даа.
Эршэтэ долгидой
урилдаан,
Эрьеын ногоон түүдэгүүд,
Хабтагай сагаан хон-жэн
Харагадам — ямар
hайхам!
Хуша, нарhад,
хасуурнууд
Хэдэн мянгаад жэлнүүдтэ
Дамбагар саhанда умбажа,
Далайда хүрэжэ ядашоо.
Эдэ түгсүүлнүүд
ямбатай,
Эсэгэдээ эрхэ хүбүүдтэл,
Шэнэхэн сапан малгайгаа
Шэхэндээ хүрэсэ
даранхай.
Үльгэршэ hалхинай
туужые
Үдэр hүнигүй шагнана
бшуу.
Үбгэн сарюун
Байгалнай
Үбэлдэ диилдэн
номгоржо,
Баабгай мэтээр,
эшээндээ
Бүхөөр унташаха юм гэжэ
Наида урдань
хэлэбэлтнай
Хямда этигэхэш үгыл
hэм.
Байгаали нангин
мэдэлдээ
Баран манчие абанхай лэ.
Байгалнайш харин өөрөө
Байгаалиин баhа
мэдэлдэл.
Эрьеэр уятай хэбтээшэ
Эсэнхэй хара онгосонууд,
Нохой мэтээр, эзэнэйнгээ
Нойрые сахин хамгаална.**

СЦЕНЭ ДЭЭРЭ — ТЕАТР

„З А С А Г“

Совет мэдээжэ драматург, поэт Анатолий Софроновой пьесэнүүд буряад хэлэн дээрэ яhала табигдаhан юм. «Тогоошон», «Левониха на орбите», «Ураган» болон бусад зүжэгүүдые Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай коллектив табиhан байха.

Мэнэ haяхан Анатолий Софроновой «Засаг» гэhэн зүжэгые буряад драмын театрай коллектив сцэнэ дээрэ табиба. Улаан-Үдэ хотынгоо харагшадые баясуулба.

Энэ зүжэгэй гол үйлэнүүд манай уужам дэлгэр Эхэ оронойнгоо нэгэ хото заводто болоно. Хүдэлмэршэн ангиин түлөөлэгшэд, мүнөө үеын хүнүүдэй хоорондохи харилсаан, ажал хэрэг, уялгануудтаа хандалга, сэдьхэл бодол, инаг дуран энэ зохёол соо харуулагдана.

Тус зүжэгые уран зохёолшо Д-Р. Батожабай буряад хэлэн дээрэ оршуулаа. Буряадай АССР-эй искусствануудай габьяата ажал ябуулагша Ф. Сахиров энэ драмые табиба.

Буряадай АССР-эй арадай артист, республикын шангай лауреат Ц. Пурбуев, РСФСР-эй габьяата артист Д. Дондуков, Буряадай арадай АССР-эй габьяата артистнууд Г. Бутуханов, Д. Чимитова, В. Амханова, М. Зориктуева, Л. Егорова, артистнууд Д. Сангажапова, М. Жапхандаева, Н. Токуренова, Д. Дашинамжилов, Ц. Обутов, Д. Султимов болон бусад энэ зүжэгтэ хабаадалсана.

Энэ зүжэгые уран зурааша В. Бройко шэмэглэн гоёгоо.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Зүүн гарhаа: Петр Михайлович Байков—Буряадай АССР-эй габьяата артист Г. Бутуханов, Геннадий Дмитриевич Маслин—артист М. Жапхандаев. 2. Зүжэгhөө нэгэ хэhэг.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

Сергей МИХАЛКОВ

БААБГАЙДА АСАРАГДАhАН ЗҮГЫН ТОhОН

Басни

**Хаанахи, ямар хүн юм гээдш лалай —
Харюусалгата тушаалтай нэгэ Хүн
Барагар шэрүүн Ноёнтоёо дүтэ болохо hанаатай
Баабгайн хүбүү бэлэг асараа hэн.
Абаа ааб даа Ноёниинь бэлэгыень тогтоожо:
Амиды баабгай эдилгэ бэшэ, эд бэшэ —
Балшар бага хүүгэдэй нааданхай гээшэ...
Баабгайн хүбүүн Ноёндо асарагдаа,
Байха байрань аятайгаар заhагдаа —
Бартаагай тэндэ сэсэглиг соо hуулгагдаа...
Арбаад хоноогүй байтар баабгайн хоол гэгдээд,
Аяар торхо зүгын тоhон эльгээгдээ!
Байхагүйл ямаршье hэжэг энээндэ —
Баабгайн зүгын тоhо эдидэгынь мэдээжэл бүгэдэндэ!
Эдиhээр баабгай түрүүшынгээ торхо дууhаба —
Эльгээбэ ха удаадахинень Ноёнойдо.
Тэрэшье торхо зүгын тоhон хоол
Тэнсээгүй hэн, булай түргөөр хооhороол.
Амтатай зүгын тоhо нюдэлөөд,
Амта танижа, нэгэндээ нэтэрээд,
Гурнмгүй барагар шэрүүн Ноёнтон
Гурбадахи, дүрбэдэхи торхо хүлеэнэ!..
Баабгайда зүгын тоhон торхо торхоор
Байд гээд лэ асарагдана.
Бартаагай тэндэ сэсэглиг соо байдаг
Баабгайн гэдэhэн хонхойшоо.
Үhэниинь үрзыжэ, нюдэниинь hуларшоо,
Үргүүлхэ туйлдаа хүрэшоо.
Үнэнниинь хэлэе: баабгай муудаа'
Үдэр бүри үлэсхэлэн hуунал даа.
Балшар бага үхнбүүд заримдаа
Баабгайн хүбүүе хайрлаhандаа
Харша дээгүүр хнлээмэхэ
Хаяжа үгэнэ ха.
Арай шамайхан баабгаймнай үлэ залгана,
Амтатай эдеэнэй үнэр абаад, шулhөө hайруулна:
Үргэн сэсэглиг соо эдеэ табюулаад,
Үндэр Ноён налайн hуугаад, сайлана.
Баабгайда асарагдаhан зүгын тоhо
Багтүй ехээр халбагадажа мэдэнэ.
Эдиглэhэн бэрхээр далдалжа шадааб гэн.
Эгээл танюул хананги шарай шарайлна!**

**Аралжаа наймаашадта, эдилгэшэдтэ муул —
Арадай сүүд тэдэнние гамгүй нидхэрнэ.
Бэе бэеыенээ энэ тоhодохын тула тэдэнэр
Бэрхэ нарин арга мэхэ бэдэрнэ.**

ГУНГА ЧИМИТОВ буряадшалба.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Москва, КПСС-эй XXV съездэдэ» — корреспонденци. «Партиин съездын хүндэлэлдэ» — суглуулбари. ТАСС-ай hүүлэй шэнэ hонин.

Хоёрдохи хуудаhанда. КПСС-эй ЦК-гай проектые зүбшэн хэлсэнэбди. «Шэнэ аргануудые хэрэглэхэ» — Х. Снетковагай статья. «Гол шэглэл» — Н. Деминой корреспонденци.

Гурбадахи хуудаhанда. «Харагшадай үзэмжэдэ» — фото-мэдээсэл. Социалис ор...нуудта. Х...ын саана. Уласхоорондын байдал тухай статьянууд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Нютаг нютагай hонин. Субботын үдэрэй хуудаhан.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефонууд

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: реда... 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редактора — 2... зам. редактора—2-62-62, отв. секретаря—2-50-... ретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2... сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропа... агитации — 2-56-32, промышленности и строител... 2-61-35, советского строительства и быта—2-69-... туры и школ— 2-60-21, писем и селькоров — 2... информации — 2-34-05, общественная при... 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректор... 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

□ «БУРЯАД ҮНЭН» □ 1976 оной февралиин 21. □ 4-дэхи хуудаhан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03366. Заказ № ...